

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"DRAUGAS"
 EINA KETVIRTADIENIAIS
 IŠ CHICAGO, ILL.

Kaina Metams:
 Suvienuose Vals \$2.00
 Europoje ir kitose "Tėvynė"
 307 W 30th st

APSKELBIMŲ KAINOS ANT UZKLAUSIMŲ

Su visokiais reikalais reikia kreiptis šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
 2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
 Telephone Englewood 9611

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"
 [THE FRIEND]
 Published Every Thursday, Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION RATES:
 In United States - - - \$2.00
 Foreign Countries - - - \$3.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION

All Communications and Money Orders must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
 2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
 Telephone Englewood 9611

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERIKOJE.

Metai {Vol.} V.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, I D. GEGUŽIO (MAY) 1913 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1897.

No. 18

Austrija prieš Černogoriją.

Černogorija paėmė Skutari, bet turi jos išsižadėti

TAIKA BALKNUOSE PRATESTA LIGI 5 GEGUŽES

Strikas Belgijoje pasibaigė.

Kynuose įvyksta pamaži patenkinanti tvarka. Iš Ispanijos ir kitų šalių.

Karės pertrauka prailginta.

Bal. 24 d. turkai padarė išnaudo sutartį su bulgarais, kad nekariaus vieni prieš kitus iki 5 gegužės.

Černogorai nusileido.

Černogorai apsiėmė nusileisti. Privedė juos prie to kitos Balkanų viešpatijos, kurios apreiškė, kad ir jos buvo priverstos paklausti didžiųjų viešpatijų balso. Ir taip, Bulgarija apsiėmė nebesigristi artyn prie Konstantinopolio, Serbija aplėdo Durazzo, o Graikija išsižadėjo Valonos miesto.

Taikos Balkanų pusiasalio tikima trumpu laiku.

Straikas Belgijoje pasibaigė.

24 bal. socialistų suvažiavimas nutarė pabaigti vi suotinį straiką, kurs kančino Belgiją nuo 14 balandžio. Straikan buvo išėję apie 350,000 darbininkų. Kraujo praliejimo beveik ne buvo. Parlamento nutars įvesti naujus įstatymus apie balsavimą.

Bet pasirodė, jog socialistai bijosi, kad parlamentas gali neišpildyti jų noro — todėl persergėjo vyriausybę, jog jeigu parlamento nutarimai nepatiks jiems, tai jie išsauskia kitą straiką, didesnę už pirmąjį.

Daugelis straičkininkų sugrįžo darban. Kiti grįš vėliau.

Nekurios dirbtuvės Bruselio priemiesčiuose neprėmė atgal straičkininkų.

ISPANIJA.

Naujas popiežiaus nuncijus Ispanijoje Mgr. Ragonesi atvyko jau į Madridą ir tapo priimtas su didžiausia iškilmė. Geležinkelio stotyje pasitiko jį daug vyskupų, kunigų ir šiaip jau žmonių. Už poros dienų jis tapo priimtas karaliaus. Karalius išreiškė viltį, kad Ispanija sugyvens su Apaštališkuoju sostu romybėje ir sutikime kuo ilgiausiai.

KYNAI.

Bal. 25 demokratų partija laimėjo senate. Senato pirmininku tapo išrinktas

demokratų vadas Čan-Či diduma 129 balsų prieš 83. Iš to pasirodė, jog augštesniame parlamento buste yra diduma demokratų. Vice prezidentu tapo išrinktas Čin Tin, baigusis Yale universitetą Amerikoje.

Prancūzų ir rusų atstovai be galo vilkino tarybas apie paskolą Kynams. Galų gale tatai nusibodo finansų ministeriui Čau Šiao Hsi'ui, kurs mostelėjo ant Visko ranka ir išvažiavo į Tientsiną. Tuomet Anglijos ir Vokietijos atstovai užsipuolė ant Francijos ir Rusijos įgaliotinių ir priverė juos nusileisti prieš Kynų reikalavimus. Prezidentas Yuan Šikai nusiuntė specialų traukinį į Tientsiną, kad parvežtų atgal ministerį. Valdžia tikisi, kad paskola veikia bus padaryta.

KOREA.

Iš 105 korejiečių, kurie buvo kaltinami už samokslą užmušti general-gubernatorių Teraučį, apeliacijos teismas paleido 99 kaltinamųjų, penkis nuteisė šešeriems metams kalėjimo, o vieną penkeriems metams. Tarp pasmerkųjų šešeriems kalėjimo randasi baronas Yun-Či-ho, buvęs kitados ministeriu Koreos kabinete. Yun-Či-ho mokinosi Amerikoje ir baigė Vanderbilto universitetą Tennessee'je. Jis yra metodistas ir puikiai kalba angliškai.

Viešpatijos reikalauja, kad Černogorai apleistų Skutari.

Paėmus černogorams Skutari, viešpatijos tuojau pareikalavo, kad tvirtovė būtų apleista. Bet karalius Mykalojus atsakė, kad černogorai jos daugiau nebe-paleis iš savo rankų. Tuomet Austrija išsiuntinėjo žinias kitoms viešpatijoms, kad jeigu Europa neprivers Černogorijos, kad apleistų tvirtovę, tai jina viena tautai padarysianti.

Loadone paskelbta žinia, buk černogorai apleistų Skutari, jei jiems būtų duotai žemės kitoje vietoje.

Photo by American Press Association.

BELGIJOS KARALIUS ALBERTAS.

Belgijoje per dešimtį dienų tęsiasi visuotinis strikas, kuriame dalyvavo beveik pusė Belgijos darbininkų. Ėjo apie išgavimą kiekvienam balsuotojui tiktai vieno balso. Vadovais buvo socialistai. Buvo manoma, kad karalius įsikiš ir reikalą ir patenkins socialistų reikalavimą. Tačiau karalius stovėjo nuo to visa-ko nuosalyje.

Austrija turinti 60,000 kareivių priversti černogorus klausyti sąvęs.

Išgirdę apie Skutari padėmimą, Austrijos slavi parodė didelį džiaugsmą. Praėjo, Zagrebuije ir kitose vietose tapo padarytos demonstracijos, kurias tečiau išvaikė policija.

Austro-Vengrija, siųsdama savo notą kitoms viešpatijoms, pasakė, kad Europos geras vardas (prestizas) nukentėtų, jeigu Černogorija galėtų parodyti, jog ji galinti be jokios baimės neklusyti didžiųjų viešpatijų paliepimo.

Mainysis mokiniai.

Berline kilo sumanymas mainytis mokiniiais. Atėjus vasarai, buri mokinių bus siunčiami į kitas šalis, o į Vokietiją bus priimami mokiniai iš kitų šalių. Keliautojams reiks turėti tiktai tiek pinigų, kad užsimokėtų

už geležinkelį — daugiau nieko. Pastogė, užlaikymas ir tt. bus duodami jiems dovanai. Sutartis tapo padaryta tarp Vokietijos, Francijos, Anglijos, Šveicarijos, Belgijos ir Norvegijos. Mainų tikslas — su-pažindinti priaugančias kar-tas su svetimomis šalimis, išmokinti svetimų kalbų ir išdildinti svetimų tautų ne-apkentimą.

Antvyskapis užmuštas.

Į Rymą atėjo žinia, jog tapo užmuštas Skutari'o antvyskapis J. Sereggi. Antvyskapis buvo katalikas, o katalikų nekenčia černogorai ir serbai, nes įtaria, jog Albanijos katalikus palaiko Austrija.

Mongolai sumušė kyniečius.

Kynų generolas Pang tapo sumuštas mongolų ties Tahuangmiao ir pasitraukė

į pietus. Ties Dolonor'u atėjo jam pagelbon gen. Fu Lian Čan su 2000 kareivių. Tuomet ekspediciją paėmė ir savo rankas gen. Fu ir liepė kareiviams eiti vėl į šiaurę. Bet mongolai užpuolė ant kyniečių naktį ir priverė vėl juos traukties į pietus.

Skutari pasidavė.

Bal. 23 d. černogorai po 48 val. sunkaus bombardavimo paėmė Skutari tvirtovę, kurią turėjo apgulę šeši mėnesiai. Serbai užpuolime nedalyvavo, bet černogorai vartojo dideles Serbijos kanuoles. Rastą tinę Skutari nuo turkų.

Paėmimo krito daug černogorų kareivių. Apskritai, daug kraujo pralieta, kol černogorai atsiekė karės tikslą — atsiimti savo seną sostinę Skutari nuo turkų.

BRYANAS KALIFORNIJOJE

NELAIMĖ KASYKLOJE. 75 ŽMONĖS ŽUVO.

Kitokios naujienos.

Siunčia Bryan'ą į Kaliforniją.

Kalifornijos legislatura taip užsispyrusi prieš japonus, kad susimanė išleisti prieš juos dar aštresnius įstatymus. Prez. Wilson telegrafavo gub. Johnson'ui, kad sulaikytų legislaturą nuo įstatymų išleidimo, kol neatvažiuos Bryan'as ir nepaaiškins žodžiu, jog negalima užgaulioti viešpatijos, kuri civilizacija nestovi ne kiek žemiau už Ameriką ir turi kariumenę daug stipresnę, ne kaip Suv. Valstijos.

Skaičius užmuštųjų kasyklose.

Perniai Amerikoje tapo užmušta kasyklose 2360 kalnakasių, mažiau, ne kaip kitais metais. Viso Amerikoje 750,000 žmonių dirba kasyklose.

Didelė nelaimė kasyklose.

Bal. 23 d. ištiko baisus sprogimas Cincinnati kasykloje Monongahela Consolidated Coal ant Coke kompanijos Finleyvillėje už 27 mylių nuo Pittsburgo. Palydėjo gyvybę 75 angliakasiai. Dirbo joje 192 žmonių. Išsigelbėjo tiktai 76.

McManigal bus paleistas.

Ortie E. McManigal, kurs prisipažino, jog ardė dinamitu įvairius triobesius, ir buvo didžiausiu liudininku prieš brolius McNamarus, bus netrukus paleistas iš Los Angeles'o kalėjimo, kur sėdi nuo balandžio mėnesio 1911 m. Sugrįžęs į laisvą gyvenimą, jis ketina apsigyventi tokioje vietoje, kur niekas jo nepažįsta ir niekas apie jį nieko negali žinoti.

Bryan'o atsilankymas Kalifornijoje.

Valstybės sekr. Bryan'as užtruks daugiau, kaip savaitę, Sacramento'je, kur ves tarybas su gubernatorium Johnson'u ir legislatoros vadovais apie naują sumanymą neduoti pirkti žemės japonams. Bryan'o pastangomis bus įtikinti kaliforniečius, kad toks įstatymas pakenks ir visuotinai parodai San Franciscoje ir geriems santykiams tarp Japonijos ir Suv. Valstijų lėjimais.

Popiežius nesirgo taip labai, kaip kad buvo skelbiama laikraščiuose

Kard. Marry del Val. paaiškino Toledos vyskupui Juozapui Schrembs'ui, jog šv. Tėvas serga gripu ir jo liga nebūtų buvusi pastebėta, jei ja būtų sirgęs paprastas žmogus.

Vyskupas Schrembs turi atsivežęs su savim į Rymą pulką maldininkų iš Amerikos.

Baisus padėjimas Skutarije.

Iš Cetinjes (Černogorijos sostinės) rašo, jog 23 d. bal., kuomet Essaad Paša pasidavė černogorams, padėjimas Skutari'je buvęs labai biaurus. Turkų kareiviai ir miesto gyventojai taip kentėję badu, kad jie pradėję grąsinti užmušę Essaad Paša, jei nepasiduos černogorams. Kad pergalėtojai įėjo į miestą, tuojau juos apsupė išalkę vyrai ir moteris ir ėmė garsiai reikalauti maisto.

Ligoninės buvusios baisyje stovyje. Nepalaidoti ir pusiau supuvusieji kunai gulėjo gatvėse, o namai būvę pilni numirėlių, mirusių badu.

Paskutinėmis dienomis prieš tvirtovės nupuolimą, kaip tik Essaad Paša pasirodęs gatvėse, tuojau kruvos žmonių pradėdavusios rekti ant jo: "duok duonos arba pasiduk".

Černogorai davė gyventojams maisto, kiek išiteko. Jie ir patis nedaug jo teturėjo. Karalius Mykalojus tuojau nusiuntė tris laivus, pripildytus maisto ir vaistų. Sosto įpėdinis daria, kurs buvo vyriausioju černogorų kareivių vadu, davė žinią, jog turkų kareiviai tapo išleisti iš tvirtovės su su pilna karės garbe. Paimita nelaisvėn 26,000 nizanų (reguliarių kareivių), 5,000 bašibuzukų (milicijos) ir 458 oficeriai.

Ilgos straiko pabaiga.

Angliakasių suvažiavimas Charleston'e, W. Va., nutarė priimti gubernatoriaus Hatfield'o pasiūlymą užbaigti straiką Kanawha angliakasyklose ir grįžti darban. Straikas tęsėsi daugiau, kaip metus, ir atsižymėjo dideliais kraujo pralėjimais.

Lekcija ir Evangelija

Lekcija. I Petr., IV., 7-11.

— Mylimiausieji: Bukite išmintingi ir jauskite maldos. O pirm viso turėkite vieni prie kitų tarp savęs nepalaujančią meilę, nes meilė uždengia daugybę nusidėjimų. Bukite svečių priiminiai, tarp savęs be nurnėjimo. Kiekvienas kaip gavo malonę, parodydami aną vienas kitam, kaip geri tuleropos Dievo malonės užveždėtojai. Jei kas kalba, kaip Dievo žodžius; jei kas tarnauja, kaip pagal pagaldėjimo, kurį duoda Dievas, idant visuose daiktuose būtų Dievas pagarbintas per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį.

Evangelija. Jon. XV, 26-27, XVI, 1-4 — Anuomet tarė Jėzus savo mokinėjams: O kad ateis Palinksmintojas, kurį aš jums atsiųsių nuo Tėvo, tiesos Dvasią, kuri nuo Tėvo paeina, aną apie mane duos liudijimą. Ir jūs liudysit, nes su manim esate nuo pradžios. Tai jums pasakiau, idant nepasipiktintumėte. Atskirs jus iš susirinkimų, o ateina valanda, jog kiekvienas, kuris jus užmuša, tarsis Dievui tarnavimą daras. Ir tai jums padarys, jog nepažįsta Tėvo nei manęs. Bet tai pasakiau jums, idant kad ateis valanda atmintumėte ant to, jog aš jums pasakiau.

KOMUNIJA.

Viešpats Jėzus, iš neapšakomos savo meilės, įsteigė Šv. Sakramentą, kad save patį, savo kuną ir savo kraują atiduoti mūsų dušų valgiui: tą Jėzaus meilės ženklą mes vadiname šv. Komunija.

Šv. Komunijos priėmimas yra prakilniausias Krikščionies darbas. Todėl kiekvienam pridera žinoti kaip ją priimti, ir kaip reik prie verto jos priėmimo prisirengti.

Jūs žinote, jogei svarbiausia verto Komunijos priėmimo sanlyga yra būti Dievo malonėje, arba neturėti sąžinės neišpažintos mirtinos nuodėmės. Prie to reik da būti ant tušios dušios ir priderančiai, prirengti savo sielą prieš Komuniją ir padaryti, padėką po Komunijai. Jūs tobuliau priisirengsime, jos tobulesnis vaisius. Tie vaisiai yra neapkauniojami. **Abelnai**, Eucharistija mūsų sieloje įvykda visas tas pasekmės, kurias geriausias valgis gal suteikti kunui: apsaugoja nuo mirties, atnaujauna pajiegas, išgydo mažesnes žaizdas, padidina tvirtybę ir su teikia smagumo ir džiaugsmo pajautimo.

Ypatingai gi Komunijos vaisiai yra šie: padidinimas pašvenčiamosios malonės ir dorybių, ypač meilės, kuri suvienija dušią su Jėzumi Kristumi, ir taip sakant, permainingo mus į Jį: suteikimas veikiamųjų malonių, kurios užlaiko dušios gy-

venimą, apmalšina pagėdimų ugnį, ir skatina prie dorybių pildymo, ypatingai meilės ir skaistybės; duoda ramybę ir dvasiškąjį džiaugsmą; panaikina atleisti-nasias nuodėmes; saugoja nuo ipuolimo į naujas nuodėmes; yra pradotku nemirgumo ir garbingojo iš numirusiųjų atsikėlimo.

Kad apturėti tuos vaisius visoje jų gausybėje, reik mums prie Komunijos eiti tankiai ir prie jos priėmimo prisirengti su visu uolumu. Viens šv. Pranciškaus vienuolis regėjo kartą, dvasios pagavime, Viešpatį Jėzų laikantį savo rankoje krikštolinį indą; tame inde spindėjo gerymas kuris, išrodė tartum būtų koks gyvas daiktas. Buvo tai gyvenimą duodantis gerymas, kurį Jėzus Kristus teikė mirtiniams žmonėms. Vieni iš jų, kurie tą gerymą gėrė pasidarydavo gražūs kaip auksiniai, sviesūs kaip saulė, stiprūs kaip liutai trokštantieji karės. Kiti gi, priešingai, pasidarydavo silpni, juodi, bjaurūs ir baisūs kaip šetonai. Buvo tai paveiktas vaisių, apturėtų iš Komunijos priėmimo. Tiems, kurie ją nevertai priima yra tai mirties taurė; tiems gi kurie priima vertai yra tai galybės ir amžinojo gyvenimo kielikas.

Komet šv. Komuniją priimame, Viešpats mūmyse gyvena savo žmogystėje iki tolai kol duonos ir vyno paveikslai tęsą; kumet gi jie išdyla Jėzus gyvena mūmyse kaip Dievas, jei neatitoliname Jo nuo savęs nelaimingai įpuoldami į mirtinąją nuodėmę.

Klausykime, broliai, saldaus Išganytojo balso kviečiančio, mus prie savo stalo; imkime dalyvumą tame dieviškame pokilyje, bet dalyvaime jame vertai, prisiruošę.

Katalikiškos Žinios

Atsivertimas Caldey'uje.

Anglijos spaudoje vis dar nenustoja balsai apie atsivertimą dviejų protestantiškų zoknų: Caldey benediktinų ir Milford Haven'o benediktinų.

Caldey yra sala netoli Tenby Bristolio įlankoje. Ten buvo anglikonų vienuolynas, įsteigtas Aelred'o Carlyle'o, kurs vadino save abatu. Vienuolynas buvo prisiėmęs šv. Benedikto regulą. Netoliese Milford Haven'o buvo šv. Bride's moterų vienuolynas, prisiėmęs ir gi tos pačios regulos. Po svyravimų ir tardymų abudu vienuolynų galų gale nutarė pasiduoti Rymo valdžion Tuo būdu Caldey'uje atsivertė 30 vienuolių, Milford Haven'e 37 vienuolės. Anglikonams buvo tai skaudus smugis, nes pasirodė, jog kas jieško tobulesnio gyvenimo ir sielos nuraminimo, tas galų gale šaukiasi Rymo pagalbos.

Nėra romybės šaltose protestantizmo formose.

Penki katalikai senatoriai. Naujame Suv. Valstijų senate yra dabar penki

Iš straiko šilkų dirbtuvėse Patterson, N. J.

Patterson'o, N. J., šilk inų dirbtuvių straiakas atsi žymi užsispyrimu. Straiak veda I. W. W. vadai. Vyriausiu vadu yra William D. Haywood. Straiakininkai gauna maisto iš straiako komiteto ir turi eiti jo pasiimti paeiliui taip, kaip parodyta paveikslėlyje.

senatoriai katalikai; O'Gorman iš New Yorko, Brounsard ir Ramdell iš Louisinos, Ashurst iš Arizonos ir Walsh iš Montanos.

Nepriklausomieji lenkai grįžta atgal prie katalikų.

Buffalo nepriklausomieji lenkai, kurie buvo atskile nuo katalikų bažnyčios po vadu Kaminsku, kreipėsi į vyskupą Colton'ą, kad priimtų juos savo globon. Pirm penkiolikos metų dalis šv. Vaitiekaus parapijos ne norėjo priimti savo klebonu kun. Flaczek'o ir su tvėrė savo nepriklausomą parapiją. Kunigavo jiems vargonininkas Kaminskis, kurs paskui apsiskelbė net vyskupu (žinoma, ne Rymo katalikų), bet pirm kelerių metų numirė. Po to tvarkos parapijoje nebuvo jokios. Kad išvengtų visiško suirimo, parapijos likučiai nutarė pasiduoti katalikų bažnyčios vyresnybei.

Turi šimtą metų — likosi tretininkė. Anconoje, Italijoje, priėmė trečiąją zokną šv. Pranciškaus moteriškę, kuri turi 104 metus amžiaus.

Kas esi tu, o žmogaus gyvenime? Tu esi tik tai kelionė: ilga vieniems, trumpa kitiems; linksma vieniems, liudna kitiems; bet visiems be sugrįžimo. Mės tik einame tuo keliu, kad pasiekti kitą šalį — Šv. Kolumbanus.

Mirė mylimas kunigas.

Detroito mire kun. F. Mueller'is, lenkų šv. Vaitiekaus parapijos klebonas. Buvo jis mylimas ne tik savo parapijonų, bet ir viso miesto. Buvo be galo svetingas

ir visados užstodavo už nusikraustuosius. Velionis buvo gerai žinomas ir gubernatoriaus namuose. Mirė 45 metų amžiaus.

Naujas kunigas. Jersey City, N. J. lietuvių parapiją apėmė kaitik atvažiavęs iš Lietuvos kunigas Raštutis.

I Milwaukee. Girdėjome, jog pas Milwaukee lietuvių regiasi važiuoti kun. Pr. Gugis, kurs neseniai yra atvykęs iš Lietuvos ir buvo ligišiol pas kun. N. Petkų, Maspeth, L. I.

Kun. Kemešis išvažiavo iš Vilniaus. Buvusis 'Vilties' antrasis redaktorius, kun. Pabijonas Kemešis, išvažiavo 21 kovo (3 bal.) į Kauną. Iš ten važiuojo į Tauragę pas dėdę kunigą, kur pabus mėnesį ir paskui važiuos į Ameriką. Amerikoj apsigyvens greičiausiai Chicagoje. Išleistuvės buvo 19 kovo vakare. Redakcijon susirinko tą vakarą nemaža tautiečių, kurie velijo kun. Pabijoniui laimingos kelionės į užmarį ir pasekmingo darbavimosi tautos labui. Per dvejus metus savo gyvenimo Vilniuje kun. Kem. pasidarbovo nemaža lietuviams, ypač liaudžiai. Jis įsteigė "Blai-vybę", tą pirmutinę liaudies draugiją.

Mirė. Žemaičių vyskupijoje mirė šie kunigai: Klykolių filialistas, Juozas Karčiauskas, gimusis 1860 m.; Tirkšlių klebonas Dionizas Imbras, gimusis 1862 m.; Kražių klebonas Jonas Talmontas, gimusis 1861 m.

Neleido kelti jubiliejus.

Rusų vyriausybė uždraudė kelti iškilmingai 1600 metų sukaktuves Mediolano edik

to, kuriuo cecorius Konstantinas leido krikščionims laisvai išpažinti savo tikėjimą. Vyresnybė leido tik tai bažnyčios iškilmės. Visos procesijos ir maldininkų būreliai tapo užginti. Bet kas nori, tas gali važiuoti Ryman, tik ne kruvo mis.

PITTSBURGH, PA.

Tris lietuviškos parapijos yra šiame mieste. Seniausioji parapija tai šv. Kazimiero ant S.S. kur klebonauja kun. J. Sutkaitis jaudaug metų. Antra se-numo parapija skaitosi šv. Vincento a Paulo V. Pittsburge, kame darbuojasi kun. J. Vaisnoras jau kokie 8 metai. Jauniausioji parapija yra Daugun Žengimo par. ant North Side, kurios klebonu yia kun. Adomas Šimkevičius. Bal. 9, 10 ir 11 d. šv. Vincento bažnyčioje buvo 40 v. atlaidai. Kun. J. Vaisnorui pagelbon pri-buvo kun. J. Halaburda iš Cleveland. O, kun. J. Sutkaitis, kun. S. Čepanonis, kun. A. Šimkevičius, kun. A. Jurgutis ir kun. J. Misius, Pittsburgh'o vyskupijos. Bal. 15, 16 ir 17 d. 40 v. atlaidai buvo Daugun zengimo bažnyčioje. Kun. A. Šimkevičius talkau atvyko tie patys kunigai, kurie padėjo kun. J. Vaisnorui.

Tautietis.

Tėvo Kazimiero Misios

Gerb. T. Kazimieras darys Misiją Manchester'yje N. H. nuo 10 iki 13 d. gegužio; Gilbertville'je, Mass. nuo 14 iki 17 d. geg.; Norwood'e Mass. nuo 19 iki 23 geg.; Athol'je, Mass. nuo 26 d. geg. iki 1 d. birželio, ir Tariffvilleje, Conn. nuo 7 iki 15 d. birželio.

KORESPONDENCIJOS.

SCRANTON, PA.

Bambizos katalikų bažnyčioje. D-ras Šliupas bambizinių vadu. Napadorumai bažnyčioje. Katalikai nenori nusileisti. Bambiziniams duota laiko iki 29 bal. Didelis parapijos mitingas.

(Nuo Redakcijos. Kad su prast šitą korespondenciją, reikia žinoti, kaip žiuri Pen-sylvanijos augščiausias teismas į seną bylą šv. Juozapo lietuvių parapijos Scrantone už bažnyčią. Štai augščiausias teismas yra sau išivaizdinęs, buk vyskupas lietuvių persekioja ir varu liepia bažnyčią užrašyti savo, kaip globėjo, vardu. Teismo akyse, taip vadinamoji "parapija" gina savo teisių, kurias jiems gvarantuoja Pennsylvanijos istatymai. Augšč. teismas nesigilina į vaidų priežastis ir nenori matyt, kaip dalykai ištiesų stovi. Jis — anot vyskupo Hoban'o žodžių, pasakytų katedroje 6 bal. — nei neskaito visų bylos argumentų. Todėl, kuomet vietos teismas, išnagrinėjęs vieną ir kitą pusę, visados išduoda palankią vyskupui ir katalikams ištarmę — augščiausias teismas visados ją nugriauja. Išrodo taip, tartum augšč. teismas žiuri ne bešališkos teisybės, bet tik savo išaugšto užsibriežto plano. Tas teismas nusprendė, jog tikru bažnyčios savininku yra parapija, ne globėjai — nežiurint į tai, ar jais bus pasauliečiai ar vyskupas. Pasiremdami tuo nusprendimu, parapijiečiai laikė savo susirinkimą rudenyje 1911 m. ir nutarė taisyti bažnyčią. Tačiau globėjai taisyti nedavė, sakdami, kad bažnyčia esanti jų — vadinasi, Apono, Jurkaus ir kitų "trustees'u", o ne parapijos. Tuo met pradžioje 1912 m. parapijiečiai vėl savo mitinge nutarė butinai atimti rakibonauja kun. J. Sutkaitis jaudaug metų. Antra se-numo parapija skaitosi šv. Vincento a Paulo V. Pittsburge, kame darbuojasi kun. J. Vaisnoras jau kokie 8 metai. Jauniausioji parapija yra Daugun Žengimo par. ant North Side, kurios klebonu yia kun. Adomas Šimkevičius. Bal. 9, 10 ir 11 d. šv. Vincento bažnyčioje buvo 40 v. atlaidai. Kun. J. Vaisnorui pagelbon pri-buvo kun. J. Halaburda iš Cleveland. O, kun. J. Sutkaitis, kun. S. Čepanonis, kun. A. Šimkevičius, kun. A. Jurgutis ir kun. J. Misius, Pittsburgh'o vyskupijos. Bal. 15, 16 ir 17 d. 40 v. atlaidai buvo Daugun zengimo bažnyčioje. Kun. A. Šimkevičius talkau atvyko tie patys kunigai, kurie padėjo kun. J. Vaisnorui.

Laikyti šv. Juozapo bažnyčioje ne-katalikiškas pamaldas tapo nugriauta. Augščiausias teismas apie atidarymą bažnyčios liepė kreiptis pas vyskupą, bet uždraudimą (injunction) nuėmė, sakdamas, buk mestas ant bažnyčios interdiktas buvęs buvęs bandymas apeiti valstijos istatymus, kurie gvarantuoja pasauliečiams bažnyčines nuosavybes.

Bet pasauliečiai globėjai augščiausio teismo nusprendimą suprato taip, lyg dabar jie gali įsileisti į bažnyčią bent kokį bambizą. Taigi tuojau įsileido Mickevičių, kurs laiko ten pamaldas, bet vis sergstimas policijos. Kaip tos pamaldos išrodė ir ką tuo tarpu veikė katalikai — skaitytojas pamatys iš pačios korespondencijos).

Šv. Juozapo lietuvių Rymo Katalikų bažnyčia, už lietuvių katalikų pinigų pa-statyta ir katalikų vyskupo Dievo garbei pašvesta, kurioje lietuviai Rymo-Katalikai per 14 metų meldėsi ir kurioje Rymo-Katalikų kunigai pamaldas laikė, šiandien p. S. B. Mickevičiaus tapo paversta paprasčiausia sale, kurioje jis šventadieniais ir šokiomis dienomis "sorkes" išdavinėja.

Lietuviai atskalonai, globėjai šalininkai, sako, tą bažnyčią jiems augščiausias teismas "prisudijęs". Aš kelis kartus skaičiau augščiausio teismo nusprendimą, bet niekur neradau žodžių, kuriais jiems bažnyčia būtų buvusi "prisudijta" — ir duodu pinigą ir peilį tam, kurs juos ras. Atpenk, tenai yra pasakyta, kad jeigu skundėjai nori toliau jieskot-teisybės, tegul eina pas vyskupą Hoban'a. Kad atskalonai patis netiki ką kitiems skelbia, parodo baimė, su kokia jie laiko savo neva pamaldas. Jie apsisistato policija. Nedėdieniai tuzinas ginkluotų po-liemonų ir 80 slapty detektyvų daro tvarką bažnyčioje, kaip paprastai esti eirkė. Vieni stovi prie Dievo stalo šalia bambizo, kiti viduryje bažnyčios, dar kiti lauke, gatvėse. Aną nedėdienį zo-kristijonas nemigęs, o gal ir nusileisęs, griuvo du sykū su ampulkomis prie altoriaus. Pasidarė bilesys. Atskalonams pasirodė, kad kas užpuolė jų mušti. Kilo riksmas. Išsigando ir Mickevičia. Policmonai vos te-galėjo numalšinti išsigandusius žmones. Šiokiomis dienomis tris policmonai nuveda bambizą į bažnyčią ir atveda atgal namole.

Ar daug žmonių eina į tas pamaldas? — Taip, daug. Bet eina visokių žmonių: laisvamanių, žydų, katalikų, protestonų. Bažnyčioje per pamaldas juokai, šnekos, barniai... Policija stabdo. Vieni išsina, kiti ateina. Biauau.

Ištiesų, jei augščiausias teismas būtų žinojęs, kokį skriaudę padarys katalikams, niekad nebūtų išdavęs tokios ištarmės!

Katalikai gi buvo pradžio je nusiminę — bet greitų laiku upas sugrįžo atgal. Tuojau vėl jie meilė vyskupo, kad nuimtų inter-ištarmę apie uždraudimą (Seka ant 7-to pusl.).

DAILĖ POEZIJA LITERATURA MUZIKA DRAMA

ŠITAS SKYRIUS BUS DEDAMAS SYKĮ MĖNESYJE. AUTORIAI IR LEIDĖJAI, KURIE NORI SUSILAUKTI PAMINĖJIMO ŠITAME SKYRIUJE, PRIVALO PRISIŪSTI "DRAUGUI" DU SAVO RAŠTU EGZEMPL.

Poezija.

MYLĖK SAVO KALBĄ.

Lietuvis be Lietuvos?
Lietuva be lietuvių?
Ar ilgus metus gyvuos?
Ko vertas gyvenimas jū?
Lietuvą kiti aprėps.
Lietuvai-gi ištauties.
Žmonės lietuvių pašieps,
Kad negerbė praeties.
Kuomi Lietuva kalta?
Ak ji žemėlė tikta.
Ji duod tau duoną baltą.
Kam ją aplėidi užtai?
Nedėkingas kur eini?
Ar įiešiot galo kur?
Žmonės Lietuvoj švelni.
Bet kitaip rasi kitur.
Kam bėgi nuo motinos,
Šventos žemės Lietuvos,
Tenai bočių liekanos,
Laukia kas už jas kovos.
Tu lietuviškos kalbos,
It krislo neužkenti.
Nes kiek pramokęs kitos,
Savąją šalin meti.
Kalbos nenusuks galvos.
Gerai daug kalbų. Ar ne?
Bet nemesk savo kalbos;
Mylėk visa krutine.
Lietuva visgi nežus,
Ją kitos tautos guodos,
Jos kalbos aidas gražus,
Trauks kitus prie paguodos.

Pranas.

Dailė.

SVETIMTAUČIŲ SPAUDA APIE LIETUVIŲ LIAUDIES DAILĖ.

Artistiškas laikraštis "Studio" išleido Paryžiuje specialį No., pašvęstą liaudies dailės Rusijoj ir kaikiuriose jos provincijose: Ukrainoj, Lenkijoj ir Lietuvoj.

Perakyrime, pašvęstam Lietuvai, randame straipsnį p. M. Brensztein'o apie mūsų liaudies dailę ir keliolika iliustracijų: Valstiečių (moterių) parėdai Suvalkų ir Kauno gub., keli juostų pavyzdžiai, įvairūs iš medžio daiktai išpaistinėti, k. a.: kryžių padabinimai, dėžių antvožai, kanklės (parašė padaryta nedovanotina klaida "kanles") — na, ir keli puodai. Tai ir visa mūsų liaudies dailė. Stebėtina, kad p. M. Brensztein tik tiek ir tesudaro mūsų turtingo liaudies dailės teapskelbtina ir padavimo verta svetimačių žinių.

Savo straipsnyje p. M. Brensztein'as tvirtina, mūsų liaudies dailėje nėra nieko originalio: joje atsispindinti įtekmė dailės Suomų (?), Skandinavų (?), Germanų (?), Rytų (Orientalis) (?), Rusų — Bizantijos (?), Lenkų — Vakarų (?) ir dar kitų (kokių?) veikiančių ar jau nusistojusių veikti. Šitas tvirtinimas p. M. Br. neparemtas jokių prirodymų, o tai būtų labai svarbu ir įdomu, p. M. Br. straipsnis būtų tapęs daug rimtesnis, taip "ant žodžio", be rimtų prirodymų sunku mums įtikėti, kad mūsų liaudies dailėje nėra nieko savystovaus.

Autorius, kalbėdamas apie mūsų architektūrą, sako: "šios dailės šakos nebekludysiu", nes čia girdi, nėra nieko įdomaus. O gaila, kad gerb. autorius paliko nekludęs tos mūsų dailės šakos. Kitų skyrių autoriai (Ukrainų, Lenkų) kitaip pažirėjo į savo užduotį. Ten randame daugybę pavyzdžių bažnyčių, sodžiaus gyventojų butų, kaimo charakteristinių viešnių ir tt. Ar gerb. lietuvių skyriaus autoriui niekuomet neteko matyti mūsų kličių-svirnių, kurie yra labai charakteriški ir yra vieni įdomiausių pirmyčių mūsų tautiškosios (liaudies) architektūros, na ar mažai yra mūsų bažnytkiemuose varpinų įdomių architektūros atžvilgių.

Čia autorius paliko nedovanotiną spragą. Toliau autorius pereina prie aprašymo lietuvių parėdų. Apie tai gerb. autorius tegali pasakyti, jog sunku esą susiekti kokius parėdus lietuviui bei lietuvių yra nešioję. Viduramėje iš viso ko tesą užsilikę tik "namitkos", kaip vienintelis pėdsakas lietuvių parėdo. "Namitkai" p. M. Br. pašvęstai nemaža vietas, jis prirodo, jog kaip pats vardas liudija (?) lietuviui pasisavinę "namitką" nuo Slavų, jis spėliuoja, kad tą "namitką" įvedęs Lietuvoj Jagaila, Lenkų karalius ir Lietuvos kunigaikštis atskyrimui, krikščintų lietuvių nuo ne krikščintų. Jeigu p. M. Br. tik tiek tegalėjo pasakyti apie lietuvių galvos parėdus, lygiai ir spalvotus piešinius parėdų XVII ir XVIII amž. padarydintus Gisevius'o rūpėdus.

Toliau autorius, aprašydamas moterų parėdus, te mini "šimta-kvoldį" ir tvirtina aplamai, jog lietuvių rūbai, kuriais jos taip tankiai mėgsta puošties dabar iškilmių metu, nėra originaliai, tai esanti kopija Mazurų parėdų, pasisavinta lietuvių, per Suvalkiečių tarpininkavimą. Gerb. autorius lietuvių dailės skyriaus nėra, matyt, niekad regėjęs nei "pamuštinų" nei kikių, nei originalių "stijonų". Mes jam patariame nuvykt Tilzėn ir lietuvių muziejų, kur jis ras visus viršminėtus lietuvių parėdus, lygiai ir spalvotus piešinius parėdų XVII ir XVIII amž. padarydintus Gisevius'o rūpėdus.

Iš vyrų parėdų p. M. Br. te mini vieną "trikampę ausinę", bet ir tą pačią jo nuomone, lietuvių

pasiskolinę nuo laponų. Apskritai p. M. Br. randa pas lietuvių dau panašumo su laponais, jo nuomone ir juostos, kurių dar gan daug audžia Lietuvoje, turi dang panašumo į laponų juostas. Mat lietuvių liaudies dailės buta (o gal ir esama?) po net laponų intaka!

P. M. Br., kalbėdamas apie lietuvių audimus, mini kaikiurius audimo įrankius, tarp kitko "prazsnica" (į pirmitivius kuodelis), kuris esąs skolinatas nuo baltgudžių, kadangi Lidos pilij radę panašų kuodelį. Čia mes turime pastebėti, jog gerb. autorius nesivaro nepažindamas gerai lietuvių terminologijos: kur stin-ga lietuvių vardu, ten jisai lengva širdimi skolinasi jus iš "turtungos" lenkų kalbos. Tokiu būdu atsirado pas mus "prazsnicos", "namitkos". Tengi, kur autorius cituoja tikrus lietuvių įrankių vardus, ten jie negailingai sudarkyti, kaip antai "kanles" — "kanklės", kurias, gerb. autorius mano atklydusias pas mus iš Suomijos, su kuria mes turėjome senovėje artimų ryšių. Iš tiesų vargšai mes esame, — visą, kas tik yra geresnia pas mus, esame pasiskolinę taip nuo mazurų, tai nuo gudų, tai pas suomių, net pas laponus!

Ką pamanyt apie Lietuvos liaudies dailę svetimačiams, kuriems paklius į rankas "Studio" rinkinys? Sunku yra labiau sudarkyti tyčia ar ne tyčia mūsų liaudies dailę. Liudna yra regėti, kuomet nepašaukti imasi už darbų, apie kuriuos jie turi menką supratimą; p. M. B. būtų manding, geriausiai padaręs, užleisdamas vietą Lietuvių Mokslo Draugijai informuoti svetimačius apie lietuvių liaudies dailę.

J. Gabrys.

Grigaičiūtė.

Artimoje ateityje Chicago Dailės Institute bus išstatyta portretų paroda. Išstatytų portetų skaičiuje matysime labai dailių ir artistšką paveikslą mūsų tautietės p-lės E. Grigaičiūtės (žiūrėk paduodame čia paveikslėlį). Nupiešė jį dailininkas J. Kleitsch (vengras) ir labai brangina savo veikalą.

P-lė Grigaičiūtė yra pati dailininkė ir darbuojasi vienoje vietoje su p. Kleitsch'u. Grigaičiūtės įjymiausias veikalas ligišiol buvo kurtina lietuvių parapijos salei New Philadelphiaje, Pa., kur dabar klebonauja kun. V. Matulaitis. Ant kurtinos nupiešta vandeninėmis varšomis šventadienio scena prieš šv. Petro bažnyčią Vilniuje. Įspūdis pasilieka geras.

E. B. Grigaičiūtė.

Grigaičiūtė yra gimus Griškabudžio parapijoje, bet visai maža budama tapo atvežta į Ameriką. Ango ir mokinosi Grand Rapids'e, Mich., kur dar tebe gyvena jos tėvai. Piešimo mokinosi tarp kitų vietų Scranton'e, Pa., (pas Nekalčiausios širdies Sėsers) ir vėliau Chicago Dailės Institute. Dabar darbuojasi prie Chicago Portrait Co.

Grigaičiūtė nėra vienatinė Chicago Dailės Institute auklėtinė. Neskaitant Katarinos Viensutės, mokinosi tame institute dar p. J. Aleksandravičius, kurs dabar turi Kaune dailės mokyklą, ir Šileika, kurs baigia mokslą Muencheno karališkos Akademijoje.

Jaunai dailininkei velijame pasisekimo ir tuo pačiu laiku drįstame paraginti lietuvių, kad visokius reikalingus piešinius (kurtinas, scenerijas, dekoracijas ir tt.) užsisakytų pas p-lę Grigaičiūtę.

Kubistai pasmerkti.

Pasibaigus Chicagoje naujausiosios dailės parodai (16 bal.), apie 200 Dailės Akademijos studentų surengė iškilmingas laidotuves kubistams. Vienas studentas pasirengė Henri Mattisse'u, kubistų mokintuvės įsteigėjų, kitas prisėmė ant savęs prokuratoriaus rolę, kitį pasiskelbė teisėjais. Vakare, saule nusileidus — tą pačią valandą, kad kubistų paroda pasibaigė, ant Michigano, pas, netoli nuo Dailės Instituto, pasirodė dik-

tokas burys žmonių. Viduryje buvo vedamas surinktas geležiniiais pančiais Henri Mattisse (pavadintas juokais Henri Hair Mattress — Plaukų Sieninku). Procesija sustojė prieš Dailės Institutą. Čia prokuratorius pradėjo skaityti kaltinamąjį aktą. Tuo tarpu subėgo iš visų pusių tukstančiai žmonių. Mattisse tapo apkaltintas, kad užmušinėja tikrąją dailę, peržengia įstatymus apie varšų suderinimą ir linijų nustatymą. Kaip corpus delicti teisėjams tapo parodyti trys Mattisse'o paveikslai ("Perteklius", "Moteriško mėlinėse" ir dar trečias). Buvo tai ne originalai, bet taip geros kopijos, kad sunku buvo jas atskirti nuo originalų. Amatų corpus delicti, teisėjai apalpė iš išgąsčio prieš tokį dailės pažeminimą. Atsipeikėję jie vienu balsu apreiškė, kad Mattisse yra kaltas visų padarytų jam užmetimų ir kad vertas yra, kad jį sudeginti ant laužo.

Išgirdęs tokią ištarmę, Mattisse krito ant žemės negyvas iš baimės. Užut jo tapo sudeginti jo trys paveikslai.

Tokiu būdu išreiškė savo protestą jaunoji dailininkų karta prieš nepageidaujamą srovę dailėje.

Kubistų paroda tęsėsi Chicagoje tris savaites ir patraukė apie 200,000 žmonių. Studentai skundėsi, kad tikrosios dailės paroda niekad nepatraukė tiek žmonių.

Kritika.

"VARPAS" ATGAIVINTAS.

Nustojęs eiti 1905 m. "Varpas" tapo atgaivintas senoje savo buveinėje Tilžėje. Atgaivinimo priežastis aiški. Kilus reakcijai, nebegalima nei laikraščiuose savo nuomonių laisvai skelbti nei susirinkimuose viešai organizacijos ir partijos reikalais rūpintis ir tarties. Didžioje Lietuvoje atsirado tokie laikai, kokie viešpatavo prieš atgausiant spaudą (1904 m.) ir revoliuciją 1905 m. Ypač sunkus gyvenimas Rusijoje demokratėms ir revoliucijoninėms partijoms. Kadangi aplink "Varpą" susispietė demokratų liaudininkai, kuriems viešas gyvenimas Rusijoje yra užgintas, tad or-ganas tapo pradėtas leisti užsienyje, kur nėra tokio persekiojimo laisvės mirties, kaip Rusijoje. Naujas "Varpas" varys tolyn V. Kudirkos ir P. Višinskio pradėtą darbą — kaip tai yra pažymėta pačioje pradžioje pirmojo numerio.

Bet kas yra tie demokratų liaudininkai, apie kuriuos nei Kudirkos nei Višinskio laikais nebuvo dar girdėti?

Paklauskime paties "Varpo".

"Budami demokratais liaudininkais, mes norime, kad Lietuvoje įsigalėtų demokratija — liaudies galybė; kitaip sakant, mes norime, kad Lietuvoje angėšiausia šalies įstatymu būtų šalies liaudies valia, kad valdymas, teismai, bažnyčia ir kiti šalies reikalai būtų taip sutvarkyti, idant jie gyventojams tarnautų, o ne gyventojai jiems. O kadangi prie dabartinio surėdymo, kuomet viešpatuoja kapitalistinė uokė, visa galybė priguli ne liaudžiai, bet įgalėjusiems visuomenės sluogsniams, kurių rankose produkcijos įrankiai, turtai bei nuosavybė, tai, kad pašalinus tą neteisę, prie kurios visados bus išnaudojami ir išnaudotojai, mes eisime prie tokios visuomenės surėdymo, prie kurio nebus dabartinio įsigalėjusių sluogsnų pamato — vieno žmogaus produkcijos įrankių nuosavybės. Mes eisime prie tokio visuomenės surėdymo, kur visi produkcijos įrankiai bus visos liaudies nuosavybė."

Demokratizmas gali pilnai plėtoties tikrai socialistiškame visuomenės surėdyme ir todėl vienu svarbiausių demokratijos siekimų turi būti — stengimosi eiti prie socializmo tvarkos. Taigi tokioje pakraipoje, kiek įmanydami, rūpinsimės Lietuvos reikalus šviesti".

(3-4 pusl.)

Taigi demokratų-liaudininkai — tai tie patys socialistai, apie kuriuos skamba visame pasaulyje. Tačiau liaudininkai skiria save nuo tikrųjų socialistų, ir vadina juos "ortodoksais marksininkais" (šie, mums rodosi paskutiniu laiku buvo pradėję vadinti save "visuomenės demokratais"). Skiria jie save ir nuo kitų partijų, kurias suskaito šitokioje eilėje: ekzaltuoti tautininkai, tautiškieji liberalai, pirmieviskieji liberalai, tautiškieji realistai (tipas, kuris dar tik formojas), klerikalai ortodoksai, klerikalai modernistai, demokratų.

Bet kas yra toji liaudis, kurios reikalais ketina remties savo darbe demokratų liaudininkai?

Atsakymas: darbo žmonės — tečiau ne visi.

"Už kurių gi "darbo žmonių" reikalus stovim — ar už kartais net labai ir sunkiai dirbančių amatininkų bei kitų vertelių ir didžiuliu ukininkų, ar už jų pagelbininkų, gizelių, tarnų, bernų? — klausimas ne tuščias ir atsakymas į jį aiškus: už antrųjų!"

(6 pusl.)

Iš to matome, jog liaudininkai yra tie patys marksininkai, tik labiau prisitaikę prie Lietuvos gyvenimo aplinkybių. Marksininkai akiai laikosi Vakarų Europos terminijos ir šneka vien apie fabriky, kaasyklų ir kitokių pramonijos įstaigų darbininkus, kurių Lietuvoje visai mažai tėra. Šią nenuoseklumą mato liaudininkai ir kalba jau ne apie darbininkus, bet apie liaudį vadindami tuo vardu ne tik samdininkus, bet ir smulkinius ir vidutinius ukininkus (lig jie neišnaudoja samdomųjų darbininkų).

Tokie tai liaudininkų pamatai. Kaip matome, remiasi jie ne Lietuvos visuomene, bet tikrai viena tos visuomenės dalim. Jiems rūpi ne visuomenės, bet tik visuomenės dalies reikalai. Jiems brangūs tikrai bežemai — arba mažžemai — visi kiti sluogsniai jiems ne tik svetimi, bet dar pasirodo rolė priešių, nevidonų, su kuriais reikia kariaut. Kova su viskuo, kas nepidera į bežemių ir mažžemių sluogsnį, liaudininkų obalsis. Kaip rodosi, ramaus kultūros dar-

bo, asmeniskųjų pastangų kiekvieno paskiraus žmogaus kelties angštyn pačiam iš savęs, jie nepripažįsta. Jiems rodosi, kad nuveikus visas kitas partijas ir suliginus visus žmones iki bežemių arba mažžemių laipsniui, atsirasianti tikroji demokratija ir, žinoma, rojus ant žemės.

Trumpame paminėjime negali būti vietos ginčams už programas ir nuomones. Pasakysime tikrai, kad pamatas, ant kurio yra atsistoję liaudininkai, yra labai klampus. Visuomenės idealu negali būti noras padaryt taip, kad tie, kurie daugiau turi, taptų nieko arba mažai teturinčiais — bet atžagariai, kad tie, kurie neturi, turėtų ką norint: kad benamiai įgytų namus, bežemiai — žemės, beturčiai — turtų, bemoksliai — mokslą, nedorėdžiai — doros, paniekintieji — paguodones, ir tt. ir tt.

Visuomenės ukėje visųsvarbiausią rolę vaidina trys veiksniai: išdirbinimas, išskirtymas ir suvartojimas (produkcija, distribucija ir konsumcija). Rišant visuomenės klausimą, reikia lygią atidą atkreipti į visus tris šiuos veiksnius. Žiūrint tikrai vieno veiksnio, išrišimas išsies kreivas ir neteisingas. Marksas padarė didžiausią klaidą tuo, kad rīsdamas visuomenės klausimą, atsižiūrėjo vien į produkciją. Jam rodosi, kad padarius atmainas išdirbime (viskas turi priklausyti išdirbėjams — darbininkams), atsirasianti savaime idealė tvarka. Taip ir mūsų liaudininkams rodosi, buk atidavus Lietuvos žemę ir produkcijos įrankius liaudžiai, įvyksianti tikroji demokratija, o demokratija tai toks talismanas, su kuriuo te-reiks vien vaikštinėti ir sakyti: "Sezame, atsidaryk!" — kad visokie palaiminimai lietųsi ant žmonijos, kaip lietus iš dangaus.

Sena tiesa yra, kurios liaudininkai nemato, jog neužtenka padaryti daiktą, bet reikia dar jį kam norintis atiduot, dagi pažiūrėt, ar norės kas jį imt. Distribucijos ir konsumcijos rolė kartais yra svarbesnė, ne kaip produkcijos. Negalima juk šioje gadynėje stumti Lietuvos gyventojų į tuos priešistoriškus laikus, kuomet žmogus ką pagamino, taip pats ir sunaudojo (producentas buvo sykiu ir konsumentu) — o, kaip rodosi, mūsų liaudininkai nori grąžinti tuos žilus senovės laikus.

Akyvaizdoje šito visa, kiek naudos gali tikėtis Lietuvos visuomenė iš atgijimo "Varpo"?

Mūsų nuomone, nauda iš jo visuomenei (ne partijai) galės būti vien negatyvė. "Varpas" privers kitas partijas tankiai perkrauti savo mokslą, giliau svarstyti savo tikslą ir uoliai tobulinti savo programas. Savo gi partivišku veikimu "Varpas" platinis sektantizmą, sės neapykantą, stiprūs luominis ir prieštykibinius prietarus ir trauks šalin ypač januomenę nuo visuomeninio darbo.

Pirmojo numerio dvasia tokia, kokią randame kiekvienoje "požeminėje literaturoje" — kaip tai tinkamai pavadino kitados Stepniak visą neteisėtą Rusijos spaudą. Kas nebus galima atvirai ir begėdiškai pasakyt Lietuvos pirmievių organe, taiti bus galima rasti "Varpe". Liaudininkų organo veikmę galės paralyžuot pasekmingai vien uolesnis pasidarbavimas liaudies tarpe kulturingųjų Lietuvos partijų.

Varpo adresas: Frl. M. Petriks, Garrison Strasse, 2, Tilsit, Ostpreussen.

AMERIKOS L. R. K. M. S-mo ORGANAS.

Moksleivis. No. 2-3-4, Grudis 1912, Sausis — Vasis 1913. Vol II pusl. 40.

Paėmus antrąjį "Moksleivio" leidinį, reikia tik stebėtis ir įspūdiuoti. Iš viršaus tuojaus padėtas obalsis: "Deus te Patria!" Prakilsnus obalsis! — nér ko ir kalbėti. Pavyzdinga būtų, idant kiekvienas lietuvis-tėvynainis pasiūtu sau tą prakilnų obalsį. Labai apgalvėtinai tečiau, kad naujasis redaktorius atidėjo į šalį p. Vaitonio puikionis varšomis nudailintą viršėlį, kurs labai vaizdingai būtų ir ant toliaus rodęs vargingosios mūsų moksleivijos takus...

Tikimės, jog ant sekančio "M." leidinio jisai bus vėlei sugrąžintas ir tuomi apipuoš mūsų organą...

Atvertus pirmąjį "M." puslapį, susitinkame su p. V-čio straipsniu: "Sveiki, draugai, sulaukė šv. Velykų!". Gan gyvai ir mistiškai apipiešta "Prisikėlimo diena". Puikiai palyginta tikinčiojo krikščionio linksma širdis su bedieviu nykia, šalta širdimi...

P. A. Jaunučio: "Per tamsybes į šviesą", eilės gan vykusios, jautrios ir viltingos, pav.

Umai pamatysime laimės žvaigždėlę, Kuri prablaivys apsiniaukusį kelią

"Kolumbo pasaulio" vaikams, Mus jungia vienybėn juk meilė tėvynės,

Po prieglauda meilės saldžios — begalinės

Nebus juk jau vietos vaidams!... (pusl. 3.)

P. Mario: "Vasaros Vakarėlis" (eilės), netaip jau vykusios ir rimas ištikrųjų visai šlubuoja, pav.

Paukštuzėliai žiaūska, Veržias puiks tonai...

(arba) Kiek visiems galybės, Kiek didžių malonių... (pusl. 4)

"Čiaūska" ir "tonai"; "galybės" ir "malonių" — visai nesirimuoja. Be to ir mintis labai skysta; kur kitur visai nesuteikia prasmės ir nežinoma, ką autorius geidžia išreikšti. Ateityje reiktų to vengti ir sergėtis. Patartina būtų laikyties gerb. Jakšto patarimų: "Žodžiams — kad būtų ankšta, mintims — ruiminga!"

P. Moksleivio S. J.: "Kur mes eisime?" (eilės). Gan jautrios skatinančios.

Ant pusl. 5. "Pirmojo seimo L. R. K. Moksleivių paveikslas. Ant pusl. 6. p. Vaidevučio: "Kalėdų vakacijos", — tai "asmeniškas" ir betikslis kelionės įspūdių aprašymas. Ant pusl. 9. p. A. Jaunučio laikutis: "Moksleiviui pasirodžius". Ant pusl. 10 a. a. velionio Jono Sutkaus: "Nauji Metai" — (fragmentas), jausmingai ir vaizdingai aprašytas.

Po to seka Stud. A. Lakunėlio: "Amerikos Lietu- (Seka ant 6-to pusl.)

LITHUANIAN WEEKLY
DRAUGAS
[THE FRIEND]

Published Every Thursday

Lith. R. C. Priests' Ass. — Publishers.
2634 West 67th Street, Chicago, Ill.
Telephone Englewood 9611

All Communications must be addressed to:

DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67TH ST., CHICAGO, ILL.Visas korespondencijas, raštus,
pinigus už prenumeratą, darbus ar
apgarsinimus, visada reikia siųsti
šiuo adresu:**DRAUGAS PUB. CO.**
2634 W. 67TH ST., CHICAGO, ILL.Redakcija pasiūlo sau teisę
pašalinti, trumpinti arba atimti vi-
sus prisiūdžiamus raštus.Laikas ir vieta raštų talpinimo
pridera nuo redakcijos.Atmetieji rankraščiai nėra gra-
žinami redakcijos šeimoms.Rašyti reikia tik ant vieno pus-
lapio, paliekant plačius tarpus
tarp eilučių. Popierius nėra ko gal-
vėti, nes korespondentams ir
bendradarbiams rašant ant abiejų
pusių, da-gi smulkios raidės, re-
dakcijai labai dažnai prisiėina
perrašinėti atsiųstus raštus.Norint, kad raštas tilptų arti-
mausiam numerijje, rankraštis
reikia pristatyti spausdėnė ne vė-
liau, kaip 9 valandą išryto antra-
dienijje (utarninke).**Lietuvių Informacijos
Biuras Paryžiuje.**Kuo tolyn, tuo aiškesn ro-
dosi didelė svarba Lietuvių
Informacijos biuro Pary-
žiuje. Trumpai kalbant,
per jį civilizuotas pasaulis
pradeda pasipažinti su mu-
sų tauta — ne tik pasipa-
žinti, bet ir rodyti užuo-
jautos ženkly. Mato tai len-
kai ir pyksta. Mato tai ru-
sai ir bando mums įkalbė-
ti, buk lietuviams visai ne-
apsimoka svajot apie savy-
valdybę arba nepriklausom-
mybę.Bet svarbų svarbiausia,
kad didžiosios Europos tau-
tos apie mus pradeda šne-
kėt, kad dideli Europos
dienraščiai imasi už mūsų
reikalus ginčyties. Tik rei-
kia skaityt atsidėjus visus
Lietuvių Informacijos Bi-
uro pranešimus, kurie yra
spausdinami 'Drauge', 'Vil-
tyje' ir kituose laikraščiuose.
Jau iš tų pranešimų
galima matyti, kaip tai rei-
kalinga ir naudinga šelpiti
patį Biurą.Atsiminkime dar, jog iš
to Biuro išplaukė Tautų Są-
junga — būtent Biuro su-
manytojas p. J. Gabrys su-
manė ir įvykino Tautų Są-
jungą, kuri leidžia prancu-
zų kalba savo organą "Les
Annales des les Nationali-
tes". Tą laikraštį skaito
mokslininkai, politikai, di-
plomatai, valstijos vyrai,
visuomenės veikėjai. Ba-
landžio mėnesio numeris vi-
sas yra pašvęstas Lietuvai.
Kaip paskelbta praeitame
"Draugo" numerijje, straip-
snius i tą numerį surengė
d-ras Basanavičius ir kiti
žinomi Lietuvos veikėjai.
Šis numeris bus plačiai pa-
skliestas po visą pasaulį ir
turės nemažą svarbą mūsų
tautai. Taigi privalome
džiaugties, jog viso pasau-lio akis bus atkreiptos i
mus. Naudos susilauksi-
me sau irgi nemažai.Prie tos progos atsimin-
kime, jog L. I. Biuras ir
Tautų Sąjunga reikalauja
piniginės paramos. Šis nu-
meris atsiėjo nemaža pini-
gų, kuriuos turi sumest lie-
tuviai.Lietuviai, nesigailėkime
aukų savo tautos gerovei.
Šelpkime L. I. Biurą! Au-
kas priima "Draugo" Re-
dakcija.**Lietuvių Katalikų Jau-
nuomenės Seimas.**Pracitą sekmadienį, 27
bal., Lawrence, Mass., pra-
sidėjo pirmasis Amerikos
Lietuvių Katalikų Jau-
nuomenės Federacijos seimas.
Prasidėjo jis lietuvių bažny-
čios salėje 2 val. popiet. Sei-
mo smulkmenų mums truk-
stą. Bet jo tikslas buvo iš-
dirbti pamatas Jaunimo
Federacijai ir sutraukti vie-
non kruvon sutvertus jau
ir dar tveriamus Jaunimo
Ratelius, kuriais uoliai už-
siiminėja P. M. A. Norku-
nas, iš Lawrence, Tas pats
P. Norkunas buvo seimo su-
manytoju ir įvykintoju.Apie seimo nutarimus
pranešime vėliau.**Liet. Kat Kongresas.**Prie paskelbtos praeita-
me "Draugo" numerijje ap-
skritos atsiliksiančio Pitts-
burge birž. 26-26 d. Ameri-
kos Lietuvių Rymo-Katali-
kų Kongreso tvarkos prie-
dame šias programos
smulkmenas.

Diskusijų tvarka:

1. Tautos dalykai, tėvy-
nės reikalai (gal du ar tris
referatai).
2. Mokslas ir mokykla.
Augštesniosios mokyk. rei-
kalai.
3. Jaunuomenės reikalai.
Mėginimas suorganizuoti
lietuvių jaunimą i padoriais
draugijas.
4. Moterių sąjunga. Ap-
rupinimas Amerikos lietu-
vų reikalų.
5. Kolonizacija. Bandy-
mas išskirstyti lietuvius po
farmas.
6. Bažnytiniai santykiai.
7. Spauda.
8. Straikiai.
9. Kitokie reikalai, kurie
ligšiol nėra įję programon.

Pittsburgo prirengiamas
Komitetas pataria Kon-
gresui be Federacijos Val-
dybos išrinkti dar kitokias
septynias komisijas:

1. Mokyklų komisija,
 2. Augštesniosios mokyk-
los kom.;
 3. Jaunimo organizavimo
kom.;
 4. Moterių organizavimo
kom.;
 5. Kolonizavimo kom.;
 6. Bažnytinių santykių
kom.;
 7. Sraikų kom.
- Tas pats komitetas pata-
ria paskirstyti A. L. R. K.
Federacijos išdą i šiuos ke-
turius skyrius:
1. Tautos išdą (pinigai
iš jo bus skiriami apskri-
tiems tautos reikalams);
 2. Augštesniosios mokyk-
los išdą.
 3. Kolonizacijos išdą.
 4. Straikininkų šelpimo
išdą.

VISUOMENE.Jei kalbame apie visuomenę, tai turime omenyje vi-
sus žmones.Visuomenė gali būti tikrai tenai, kur žmonės yra
suorganizuoti, turi kokius norint bendrus reikalus.Kruva žmonių, išnetyčia susirinkusi gatvėje, nėra
visuomenė. Jinai yra tikrai palaida minia, galinti bent
valandėlę išsiblaškyti, nepalikdama po savim jokio pėd-
sako.Bet kruva kareivių, einanti gatve vienuodais žing-
sniais, vedama oficerių — yra organizmas.Visuomenė yra organizmas. Kai kada visuomenė
gali nesijauti, kad ji yra organizmas, — bet vis dėlto
jinai yra organizmas.Didelio miesto gyventojas gali jausties tikrai maža
dulke, nieko nereikšiančiu atomu didelėje žmonių kru-
voje. Bet jis yra didelio organizmo dalim. Jis tveria
drauge su panašiais ir save atomais miesto visuomenė.I visuomenę pridera visi gyvenantieji visuomenės
gyvenimu žmonės: seni, jauni, maži vaikai — ba! net ne-
gimusiųjų kūdikiai.Taip, ir negimusiųjų kūdikiai. Atsimename juk, ko-
kį trūkumą pakėlė spaudoje atidengimas fakto, jog Chi-
cagoje yra lyg kokio turgavetė kūdikio, kurie dar nėra
gimę. Pasirodė, jog daktarai gauna po 20 dol. nuo mo-
tiniškųjų istaigų, jei prirodojė busimoms motinoms
gimdymo vietas. Jei visuomenė piktinasi tokiu dar
negimusių vaikų pirkliavimu, tai aišku, kad ir negimusiųjų
dar kūdikiai yra visuomenės dalim, ir jų likimas yra
visuomenės reikalas.

Visuomenės reikalas!

Nesyk tenka išgirsti, buk visuomenės reikalas esąs
vien tikrai kokios nors visuomenės dalelės reikalas. Pav.
socialistai kalba, kad jiems rupi tikrai darbininkų rei-
kalai, demokratų liaudininkai — kad tik liaudies rei-
kalai, ir tt. — ir tuo pačiu laiku giriasi, buk jiems ru-
pi visuomenės reikalai.Netiesa. Matome, kad visuomenės reikalų yra net
dar negimusių kūdikių likimas.Tikram visuomenės veikėjui rūpės lygiai visi visuo-
menės sluogsniai. Jis nedarys skirtumo tarp vieno ir
kito žmogaus. Jis žiūrės, kokie yra tarp jų santykiai
ir rūpės tuos santykius nustatyti taip, kad jie būtų tei-
singi, kad patenkintų vienus ir kitus. Kur savytar-
piai santykiai tarp žmonių yra suirę — ten yra suirusi
ir visuomenė. Kur norima iškelti vieną žmogų augstyn
su kitų žmonių pažeminimu, ten nieko gera negalima
šnekėti apie visuomenės darbą.Laikraštis gali būti pavadintas visuomenės veikėju
tik tuomet, jeigu rodo užuojautą visiems visuomenės na-
riams ir lygiai visiems jiems trokšta gerovės. Gi trok-
šti gerovės visiems yra ta-pat, ką norėti, kad savytar-
piai žmonių santykiai išsilygintų taip, kad visi jaustųsi
patenkinti ir galėtų pasakyti, kad štai susilaukėme bent
teisybės.Šitokiame darbe — nustatyme teisingų santykių
tarp žmonių — gali daug gero nuveikti laikraštis.Laikraštis išdirba nuomones, malšina gėslumus, ra-
gina paskiriam žmogui nusileisti prieš visuomenę, o vi-
suomeni atsižūrėti i paskirius žmogaus teises ir rei-
kalavimus.Geras laikraštis padaro iš žiauraus egoisto gerą vi-
suomenės veikėją, tikrą žmonijos mylėtoją."Draugas" liepia žmonėms būti žmonijos mylė-
tojais."Draugas" stovi ant kitokių papėdžių, nekaip dau-
gelis kitų laikraščių.Skaitydamas "Draugą", pažįsi, kas yra visuomenė
ir kaip reikia visuomenės reikalais rūpintis.

Buk tikruoju visuomenės nariu.

Nepamiršk skaityti "Draugą".

Jei pasiseks programą iš-
pildyti ir jei Kongresas pri-
ims prirengiamojo komite-
to patarimus — tai Kongre-
są galima bus pavadinti pil-
nai nusisekusiu.**Senas blogas gali būti
prašalintas.**Illinois legislatorijoje yra
svarstomas senatoriaus Hur-
burgh'o bill'ius apie "ste-
buklingus vaistus". Bill'-
ius skelbia, kad jeigu kas
skelbės laikraščiuose arba
kitokių būdu, buk galis iš-
gydyti nuo įvairių Veneros
ligų, taip-pat nuo džiovos
ir vėžio, tas galės papulti po
bausme 100 dol. arba kalė-
jimo nemažiau vieno mėne-
sio ir ne daugiau šešių mėne-
sių laiko. Po tokia pat bau-
sme papuls laikraščio lei-dėjai arba administracija,
jei priims panašių apskelbi-
mų.Jei Hurburgh'o bill'ius
taps įstatymu, tad iš Chi-
cagoje einančių laikraščių
bus išmesti visokie vylioja-
mieji sveikatos pagarsini-
mai.**Nelaidžia i Lietuvą.**'Pirmyn' No. 3 skundžia-
si, kad Baltimorės pačtas
nepriėmė to laikraščio eg-
zempliorių, siunčiamų i Lie-
tuvą ir, apskritai i Rusiją.
Pašto stoties viršininkas pa-
rodė įstatymą, kuriuo i Ru-
siją galima siuntinėti laik-
raščius ir kitokius politi-
kos turinio spaudinius tik-
tai ciecoriaus šeimynos na-
riams, valstybės ministe-riams, diplomatijos korpu-
sų nariams ir tiems žmo-
nėms, kurie užsirašo laik-
raštį per Rusijos pašto sky-
rius.Tuo budu "Pirmyn" ne-
galės eiti i Lietuvą taip,
kaip eina kiti laikraščiai.**Pennsylvanijos Įstaty-
mas apie bažnyčios
užrašus ir valdymą**"Drauge" buvo jau sy-
kį minėta apie taip vadin-
mąjį Flynn'o bill'į, kuriuo
katalikų bažnyčių ir bažny-
tinių turtų globėju būtų
pripažintas vyskupas. Štai
"Scranton Tribune - Repub-
lican", 22 bal. paskelbė, jog
Pennsylvanijos legislatorijoje
tas bill'ius perėjo 112 balsų
prieš 68. Jei senatas pripa-
žins tą bill'į ir gubernato-
rius Tener jį užtvirtins, tai
atsiras naujas įstatymas,
kuris neprileis daugiau prie
tokių nesupratimų, kokie
kilo lietuvių parapijose
Scrantone, Mahanoy City'je
ir Shenandoah.**Trupinėliai.**Juozas Konkoliauskas,
kurs rašė "donosą" ant ku-
nigo Olsauskio ir kun. Tu-
mo Suvalkų gubernatoriui
ir kurį "Lietuvos Žinios"
už netikusį to darbo atliki-
mą pavadino žioplū, tapo
išbrauktas iš L.S.S.A. 34-os
kuopos už "netaktiškumą ir
besąmoningą kalbas", bet
ne už "donosą" rašymą.
Konkoliauskas niekad neiš-
sitarė i padavty jam už
metimų Lietuvai.Tas, kas Konkoliauskas,
norėdamas turbut pasiskelb-
ti teisingu žmogumi, pradė-
jo kaltinti kokį tai Juozą
Rusecką, kurs daugiau, kaip
metai atgal surinkęs Wa-
terbury'je Lawrence'o strai-
kininkams \$16.67, bet nie-
kas nežina, kur tuos pini-
gus dėjes.Per ištisus metus tylieti,
o paskui susyk pradėt skelb-
ti svetimą neteisybę — ar
tik nebus "išbraukimo" vai-
siai?Seinų "Šaltinis" rašo,
buk buvusi Suv. Valtijų
prez. Taft'as vėl pasilikęs
universiteto profesorium,
kur ir pirma buvęs. Algos
jisa gaunąs 7,500 rublių.
Taip savo skaitytojus in-
formuoja "Šaltinis". Tiesa
yra ta, kad Taft'as niekad
pirma nebuvo profeso-
rium. Jis pirm pradėsiant
savo platesnę karjerą bu-
vo teisėju Ohio valstijoje.
Ištraukė jį i "žmones"
prez. McKinley, o paskui
padarė jį prezidentu Roose-
velt'as. Taft'as yra dabar
profesorium Yale universi-
tete ir gauna 5000 dol. algos.New York'o valstijoje 1
žmogus (skaitant vyrus ir
moteris) iš 235 vedusių (ar-
ba ištekejusių) yra persi-
skyres su savo pačia (arba
vyru). Svarbus tai skait-
muo.Treves vyskupijoje (Vo-
kietijoje) kunigams tapouždrausta dvasiškos vyres-
nybės turėti arba važinėties
automobiliais.Vokietijos socialistai ati-
dengė ginklų ir amunicijos
dirbėjų samokslą. Tie dir-
bėjai skelbia visokias pa-
skalas apie besiantinančią
karę, o kartais paperka
Francijos laikraščius, kad
rašytų užgaunančius vokie-
čius straipsnius ir tokiu bu-
du keltų vokiečiuose ka-
riškąją dvasią. Rezultate
eina ginklavimos ir, žino-
ma, atsiranda geras uždar-
bis ginklų dirbtuvėms.**"METEORO" ATBALSIS.**Parengus "Meteorui" se-
sią paskaitų, pasirodė lie-
tuviškuose laikraščiuose i
vairių įvairiausių korespon-
dencijų apie jas; didžiūma
jų buvo bešalės, tilpusi 15-
tame numerijje "Draugo"
po užvardijimu "Philadel-
phia, Pa." pasirodė ne vien
vienpusiška, bet ir klaidin-
gą, kas priverčia ratelį nu-
rodyti klaidas koresponden-
to ir pasiaikiinti prieš vi-
suomenės akis.Beskaitant viršminėtą ko-
respondenciją, noroms-neno-
roms kila mintis apie ant-
ro skyriaus hydrofobijos
symptomus, kurie apsirėiš-
kia pas gyvius vieninteliu
tikslu — tai yra, ar kas kal-
tas ar nekaltas, įkšti. Tas
pats yra ir su Studentėliu,
kursai stengiasi pažeminti
"Meteor" narius ir jų triu-
są, žengdamas prie kankliu-
zijos be jokių premisų, —
jau net pačiame antgalvyje
šaukia "Paskaitos netiku-
sios".Be abejonės, apie paskai-
tų nenuoseklumą mes pa-
tįs mažai tegalime spręsti,
ką ir paliekame klausyto-
jams, bet visgi žingeidū
mums būtų žinoti, kam p.
Studentas atranda jas ne-
tikusiomis, išreikšdamas an-
tagonistišką žvilgį be daro-
dymų.Teisybę reikia pripažinti,
kad mūsų mieris buvo, ren-
giant tą paskaitų seriją, at-
nešti nors kiek žmonėms
naudos, suteikiant nekurią
žinias iš įvairių mokslo ša-
kų, bet, jeigu jos ištikrųjų
neatsiekė nei trupinėlio
mūsų tikslo, tai būtų gaila
mūsų pasišventimo, triuso
ir brangaus laiko. Visgi
mums linksma pastebėti,
kad visi kiti laikraščiai a-
rime "Draugo" atsinešė su-
prielankumų; tas liudija,
kad didžiūma koresponden-
tų turi skirtingą nuomonę,
negu p. Studentas. Prie
to patis žmonės irgi liudija,
kad jiems turėjo atnešti
kiek nors naudos, nes pra-
dėjome paskaitas su apie
100 ypatų, o i paskutinę
paskaitą atsilankė suvirš
300.Dabar pažvelgsime i p.
Studento užmetimus. Išsi-
tarė, buk mokiniai rengia
vakarus kas sekmadienis.
Tai neteisybė, nes ratelis
nelaiko jokių vakarų. Tai-
pogi pažymi, jogei tuose va-
karuose (kurų mes neda-
rome), atsižymi tikrai pp.
Daniliauskas ir Klimas. Ste-
bėtina! Mūsų kuopelėje jo-
kio Daniliausko nesiranda.
Čia aišku, kad p. Studentas
sutvėrė, reikalui prisiėjus,
kokį tai Daniliauską savo
vaidentuvėje, su kurių "Me-
teoro" nariai iki koliai ne-

turėjo progos susipažinti.

Toliaus kalba, jog "Buvo
paskelbta, kad kiekvieną va-
karą bus kitokio žmogaus
paskaita... bet paskaitų se-
riją atliko anuodu studen-
tu". Čia matyti, jis vėl
kreipiasi prie Daniliausko
ir Klimo. Kas link pirmo
tikimės pilnai atsakyti vir-
šesnis paragrafas. Kas an-
tro, tai irgi neteisybė, nes
keturi laikė po vieną, o vie-
nas dvį, ir tai atsitiko dėl
šios priežasties, kad mūsų
prelegentė, tulų priežastį
dėlėi, negalėjo pibuti, ir,
nenorint publiką suvlyioti,
prisiėjo užimti jos vietą ki-
tam ką ir padarė drg. E. G.
Klimas. Paskaitos irgi ne-
buvo laikomos vakarais, bet
antrą valandą po pietų. Tai
gi Studentas suteikia mums
garbę, kad rengime kas
sekmadienis; tai neteisybė,
nes, kaip augščiau minėjo-
me, parengta buvo vien še-
šios paskaitos. Nors mes
mėgtume parengti ir dau-
giau, tačiau lekcijos mums
to nedaleidžia.Dabar kas link diskusijų.
Korespondentas užsiuola,
kad du viršminėtu studen-
tu "varė visus ginčus: vie-
nas davinėjo klausimus iš
publikos, o kitas atsakinė-
jo nuo estrados". Tai ne-
teisybė. Dalykas tame: pa-
sibaigus paskaitai "Apie
Miegą", prelegentas atsa-
kinėjo ant klausimų, paly-
tinčių jo paskaitą, bet, kilus
naujam klausimui, apie hyp-
notizmą, kuris neturėjo ry-
šio su tema (ir kurį užkla-
sė ne studentas, bet p. Ži-
montas), susirinkimo pirmi
ninkas išreiškė savo nuomo-
nė ir atsakinėjo i kanki-
riuos hypnotizmo klauši-
mus. Prie to turime pa-
tėmyti, kad p. Studentas pa-
darė klaidą, sakdamas di-
džiūma klausimų buvo gau-
ta ne iš publikos, bet iš stu-
dentų, tai neteisybė; te-
čiau, kad ir būtų iš pasta-
rųjų, — tame nematome
blėdies.Norėta, turbūt, pratęsti
korespondenciją, kad net ir
ant tokių žodžių užsiuola,
kaip ultra spinduliai ir tam
panašūs. Mes butume dė-
kingi, kad p. Studentas bu-
tų toks geras padidinti lie-
tuvišką žodyną ir išversti
tuos tarptautiskus žodžius,
nes iki šiolie daug tarptau-
tiškų žodžių mes vartojame
vien todėl, kad savų netu-
rime. Žiurint giliau, pri-
sieina manyti, kad p. Stu-
dentas mažai tesupranta a-
pie tropizmą, nes negali su-
rasti nei kitų pavyzdžių,
bet paima tuos pačius, ku-
riuos A. D. privedė, išve-
da pagal savo kurlpį ir ga-
lop sutinka. Ačiū Dievui,
tai nors vienoj vietoj.Pagaliaus, sakrastiškai
vėl užsiuolaama ant E. G.
Klimo. Girdi, "p. E. G. Kli-
mas visada griebiasi už to-
kių dalykų, apie kuriuos
pats mažai težino". Mums
neapeina, kiek jis žino, nei
gi pirmesnės jo kalbos, bet
visgi, jeigu ypatai užmesti
kanors reikia turėti paliudi-
jimą, t. y. pavyzdį, kitaip,
maž-daug protaujančiam
išsižiūri, kad užmetėjui
truksta dalelės smegenų.
Ką, pavyzdžių, būtų "Vien-
liet." dariusi byloje su
Bagočium, jeigu nebutų tu-
rėjusi liudininkų — tad
kad iš nieko niekas išna-

mos delegatus i ši seima,

(Tąs nuo 3-čio pusl.).
vairi ir jų likimas". — Butų, rodo, ar ne svarbiausius visų straipsnius, bet per daug "partikuliariai-agitativiškai" užbaigtas.

Kitas apleidžiant, reikėtų juodai pažymėti ir džiaugties, kad mūsų moksleiviai jau pradeda šitaip filosofijos gvildinti, rašinėti. Tai yra puiku ir pagirtina! Pav., p. J. M. straipsnis: "Šis tas iš filosofijos", ant pusl. 17, yra pagirtinas ir veltina, kad daugiau su teiktų panašios rūšies straipsnių. Rods, tai nėra sunkus išrašymas klausimo: "Kuo mi skiriasi gyvas esmės nuo negyvųjų?" — kurį šiek tiek paliečia p. J. M. Reiktų tik įsigilinti į dalyką ir atsidėjus pastudijuoti, o pamatytumėme tikslingą vaisių. Antra vertus, koks skirtumas yra tarpe organinių ir neorganinių kūnų, jau yra ištirta ir žinoma, jog — "omne vivum ex vivo" — vadinasi, kiekvienas gyvas ir organiškas kūnas paeina nuo gyvio arba organiško kūno ir jog turi aktyviąją jėgą savyje, o neorganiškas — tosios neturi, bet tik pasyviąją spėką. Mokslo pirmąjį vadina "Biogenesiu", o pastarąjį — "Abiogenesiu". Šį paskutinį tik ateistai arba materialistai tepalaiko...

Ant pusl. 19. p. Prutenio: "Bukime blaivi!" — Pavyzdingai straipsnis užbaigtas, idant lietuvių jaunomėnės obalsiu būtų: "Jeanuomenės Abstinencija!"

Nuo pusl. 21 prasideda p. Vaidevūčio įdomiai "charakteriškos" pažvalgos apie "Laikraštį ir Moksleivijos gyvenimą". Lai apie tą diskutuoja gerb. redaktorius ir jaunieji mūsų sociologai. Tik negaliu apiešti dviejų patėmimų: pirmiausiai norėčiau pastebėti, kad p. Vaidevūčio per atstai ir betiksliai užsiuola ant p. A. Petraičio, kurio, rodo, sulys etikos neturėtų palytėti, nes tai jo privatiniai dalykai su "Kataliku", kurie buvo atsitikę, o ne p. Vaidevūčio "business". Antra, p. Vaidevūčio perspačiai stengiasi išseinti p. Lapelį nuo "savamyliystės". Tai jau dovana! Savališkai pasisavinti didvyrio titulą už praklinas sumanymo įvykinimą (Moksleivijų Seimo suaukima? Red.), tai po "šimto ilganosių", ne tik neteisėta, bet dar papėiktina ir pasmerktina. Žinoma, jog didvyriu gali būti tik tai žmogus, kurs taip stipriai suvaldo pats save, jog tikslo atsiekimui, — suprantama, — gero tikslo, — gali pats save paaukoti". O to mės dar jame nieko tokio nematėmė...

Puslapis 28 puošia a. a. Zigmo Gaidamavičiaus paveiksas.

Ant puslapio 29 ir 31 seka pp. Keistuolio ir S-mo pirmininko tikslingi straipsneliai.

Paskui seka Korespondencijos, Bibliografija ir Kritika, Centro raštininko pranešimas, "M." reikalause, Nuo naujo redaktoriaus ir gale ant pusl. 39 Redakcijos atsakymai.

Kas-žin, kodėl nesimatyti pirmojo "M." numerio bendradarbių, pp.: Žonio, Kovarskiečio ir kitų... Ar jau jų lyra nutylė? Abejojame. Taipogi, kas-žin, kur pripuolė ar pranyko "Kat." Mokslo. Oredo"?... Žingeidui ir geistina būtų matyti tąsą. (Šis straipsnis yra perilgas, todėl "M-ni" netinka. Red.).

Atsižvelgiant į visą "naują", — tai jau gerai, — kaip jau nekurie dalykai dorynotini ir atleistini, — nes nei viena pradžia nėra tobula. Taigi, veltina ir linktina, jeigu jėgu eis ir toliau, idant išsibulintų. Geros pasekmės ir klotes!

Discipulus Alumni '12.

*) Rods, ar nėra tai sekimas d-ro V. Bartuškos straipsnio, kusr tilpo "Draugo" No. 51, 1912 m.

*) P-nas A. Linkus taip pavadino "M-vi" savo eilėse.

Invairumai.

Vienoje šalyje gyveny nedideliame kaimelyje ant pačio galo du broliai. Vienas buvo vedęs, kitas ne. Abu broliai labai sutikdavo — todėl jų laukas buvo kruvoje, išvien arė, sėjo ir akėjo. Jų javai užderėdavo neprasti.

Po rugiapjutei vieną gražų vakarą vienas iš jų (vedusis) nuėjo į lauką nieko broliui nesakęs ir paėmęs pranešė kelis pėdus iš savo pusės į jo pusę; nes jis manė, kaip jo brolis nevedęs, tai jam reikia, nes senatvėje neturės — o aš, — sako, man ir vaikai paugs, bus prie ko senatvę užbaigti.

Kitą naktį nevedęs brolis, nieko nesakęs, išėjo ir pats parnešė kelis pėdus rugių iš savo į ano pusę. Manė sau — aš nevedęs, todėl man mažiau reikia, o brolis su vaikais ir su patia, tai jam daugiau reikia.

Dieną jiedu nieko vienas kitam nesakydami apžiūrėjo javus, kiek buvo, tai tiek ir yra. Pasiryzo vienas ir kitas: eisiu ir padabosiu naktį, kas yra ir kas gali būti, kad mano javai nesumažėjo.

Sulaukus nakties išėjo vienas ir antras nesakydami, kad į lauką eina. Ilgą laiką stovėjo nesulaukdamie nieko pernešinėjant.

Tada tas ir kitas ėmė po kiek galėjo ir leidosi link brolio lauko pusės. Ant pačios ežės juodu susitiko.

Trenkė pėdus ir apkabinę viens kitą meilei pasibučiavo už tokį brolišką meilę.

K. S. K.

Jeigu galėtumėm!

Tylėti mokame — pamiršti negalime! — Sunku atmintį nuslopinti, pergalėti. Ak, laimė būtų, linksmybė gi atgimime, Jeigu užmiršti galėtumėm, — kaip tylėti!...

A. Matulis ...

Mano draugai.

Laikė prie mano tikslo ilgosios kelionės. Sutikau žmones įvairio budo, malonės: Visur svetingai tapau priimtas, guodotas. Gert' ir valgyti meldė, nors buvau ir sotas.

Mėli kelionė tarpe laimingos draugijos, Kuri atjaučia tave, gaivina ir saldo: Tuomet gali sau žengti be baimės vergijos — Pasitikėdamas, jog neapleis iki galo.

Džiaugiaus viltį, jog tikslo atsieks laimingas Busiu, nes bet jau mano turėjo rankose. Bet ant nelaimės! — Slidau ir ubagu likau.

Draugų šaukiaus tu, kuriuos žinojau, viltingas, Jog man padės baigt' kelionę varguose, Vietoj gelbėti gi man — jų vilyų užtikau.

A. Matulis.

Kur dingo tos laimingos dienos?

Kame tie laikai, kad pavasaris linksmai sveikindavo! Kaip tai seniai Jurgis pažino savo Petronelę ir kaip juodu viens kitą pamylėjo!

Vai nebegrįžtantieji vakarai, kad juodu atsivėrė sau širdis... Kaip laimingi juodu tasyk buvo!... Štai ir vestuvės atėjo ir kas tai buvo per veselį! Tiek svečių! giminės, pažįstami, draugai kaimynai... visi jie linki laimės, visi juo linksminas, o jiai rodos, tūpsta šalia savo Petronelės. Štai kur muzikantai užtraukė ronele už baltų rankelių ir veda šokti. Jis ima Petronelę už baltų rankelių ir vada šokti. Jis nieko apart jos nemato, nė žemės nebejaucia po kojomis. Jam rodos, lyg juodu vienu du teur... Jau skripkos su klermeta seniai nutilo, o juodu dar vis tebuskasi ir šokty, ir šokty... Štai juodu toje pačioje grintelėje meiliai gyvena jau antri metai. Susilaukė sunelio, šia krikštynos, vėl linksmybės, vėl... Nepabaigė svajoti nelaimingas vyras. Kaip kardas parvėrė jam širdį paskutinieji jo draugės žodžiai: "Andriuti! su... sudiev, ašiu...ui tau už viską, uždegt jau mą graabnybių..." Ištiesė sudžiūvusią ranka ant pripuolusio prie jos vaikelio, persižegnojo, darydama didelį kryžių ir atidavė Dievi dušią... Puolė Jurgis prie jos kaip levas, apsikabino norėję išplėsti mirčiai nelaimingąją auką... Bet ne! Nebesulaikyti užkėsė jos dalgio! Paskutinį kart susiėjo judviejų lupos... Plyšta iš galiosio jo širdis, vaikeliai gausiai verkia, o lauke... saulėlė da lyg meiliau šviečia, žolelė dailiau žaliuoja ir paukšteliai tupėdami ant sprogstančių šakelių dailiai gieda...

Paukšteliai linksminas Ir did's ir mažų mažiausias. Kas jiems džiaugsmą duoda?... Suteik, o Maloningiausias, Ir vargšams paguodą!

Jonas Sutkus.

Kas moterėlėms gardžia.

Du pilosopu ilgai ginčus vedė, norėdami patirti, ką moteris mėgsta gardžiau; vienas sakė: saldinius, vaisius, saldų vyną ir tt. Antras sakė, kad moteris mėgstano gražius veidus, mandagų apsiėjimą ir tt. Neradami galo ginčams, sutinka einanti keliu kaimietei ir sutaria klausiti jo, ką jis pasakys apie tai.

— Klausyk, žmogeli, tu esi suaugęs žmogus, patyręs visokį, pasakyk mudviem, kas moteriškoms būtų gardžia?

Pamąstęs kaimietis pasakė.

— Blusa.

— Kaip tai?

— Nugi taip, nes kaip tik jaučia, kad blusa kanda, jau pirštus pasilaizius griebia ją.

Pilosopai išties susigėdo to mažo daikto nežinoję.

V. J. K.

Naujos Knygos

Apie sveikatą. Pasikalbėjimas Motinos su Vaiku. Parasė Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Rašto Komitetas. 1913. Išleista S. L. A. lešomis ir "Tėvynės" spauda. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje leidiny No. 20 (16 pusl.).

Šitą knygutę rašė, matyt, koks užsidegėlis. Jau pats pasakymas, kad "sveikata tai yra visų gyvųjų augštesniausias gyvenimo tikslas" (4 pusl.) rodo, jog au-

torius karščiuojasi. Jeigu daktaro nuomone, augštesniausias gyvenimo tikslas yra sveikata, tai daildyd turi teisės pasakyti, kad augštesniausias tikslas yra namai, suvėjas — kad drapanos, ir tt. Ant 5 pusl. dirbtiniu budu sveikata sumegzta su tautos meile. Išėina taip, kad lyg kas nemylti savo tautos, tai nei žmonių sveikata negali rūpintis. Pasakyta per daug. Keistai taip pat išrodo pasakymas, kad tik Lietuvių Mokslo Draugija Vilniuje tegali išleisti gerą sveikatos mokslą vadovėlį. Be reikalo išgirtas Susiv. Liet. Amerikoje ir Tėvynės Mylėtojų Dr. Jau k-ką, bet T. M. D. ligišiol neturėjo laimės pasirinkime "mokslo" knygų. Pav. d-ro Garmans "Baktereologija" turi ne vieną ydą ir šios knygos negalima "be abejonės ir su užsitikėjimu priimti", kaip reikėtų spėti iš autoriaus žodžių (16 pusl.). Bet verta pagirti perspėjimą prieš visokių Medikalinų Institutų leidinius. Geriausia knygutės dalis — tai tabako kenksmingumo aprašymas.

P. Leonas. LIETUVIŲ ATSTOVŲ (Kauno ir Suvalkų gub.) 4-on VALSTYBES DUMON RINKIMAMS PASIBAIGUS. Kaunas, Saliamono Banaičio spaustuvė. 1913. (36 pusl.).

Pernykščiai rinkimai į Dumą Suvalkų ir Kauno gubernijose davė progos pasiaiškinti lietuvių partijoms. Kuomet Suvalkijoje lietuviai pasidalino aiškiai į katalikus ir pirmiečius, Kauno gubernijoje tokio griežto pasidalinimo nebuvo, nors ir tenai virė virė kova tarp pirmiečių ir katalikų. Kauno gub. ligišiol pasiaiškinių nuo kandidatų, kad pasisakytų, kuo jie yra, nebuvo reikalaujama. Todėl žmonės rinkdavo savo atstovus, o šie, nuvažiavę į Peterburgą, žiūrėk ir rašosi į social-demokratų frakciją.

Tuo žvilgsniu rinkimai 4-on dumon buvo labai svarbūs, nes juose lietuviai aiškiai ir griežtai pradėjo skirtis į įvairias partijas, žinančias gerai, ko kiekviena nori. Nemaža šviesos ant šito tai pasiskirstymo ir ant kiekvienos partijos taktikos pastaruose rinkimuose meta p. Leono knygėlė.

Ne viskas, ką knygėlėje randame, yra tiesa. P. Leono simpatijos guli pirmiečių pusėje, nors autorius vietomis nesigali kritikos žodžių nei "Liet. Žinioms" su "Liet. Uk".

P. Leono knygėlę reikia skaityti kruvoje su ilgais straipsniais, tilpusiais prieš, po ir po laiko rinkimų "Viltje", "Šaltinyje", "Vienybėje", "Liet. Žiniuose" ir "Liet. Ukinke".

Tiesių Vadovas ir patarėjas. Sutaiss L. De Marasse. Vertė V. A. Juristas. Kaina \$1.00. 1913. Spauda ir lešomis M. J. Tananevičiaus, 670 W. 18th St., Chicago, Ill. (141 pusl.).

Labai naudinga knygutė. Velykame nusipirkti ją kiekvienam trokštančiam susipažinti su Amerikos įstatymais. Visoje knygoje be reikalo maišoma teisė (right) su tiesa, įstatymu (law). Tokio maišymo veikalyje apie įstatymus neprivalėjo būti.

Tukstantis ir viena naktis. Arabų pasakos. Sulig Paryžiaus išleidimo. Vertė T. Ž. Knyga I. 1913. L. J. Kavičiaus spaustuvė, Ryga. (32 pusl.).

Kalba ir vertimas daug geresnis, ne kaip panašus "Saulės" leidinio.

Dr. Emil Loeb. KULTURA IR SPAUDA. Lietuvių kalbą išvertė Vaidevūtis. Kaina 45 c. Chicago, Ill. Spauda "Lietuvos", 1912 (153 pusl.).

Šioje valandoje nei vienas apsviestas žmogus negali apsieiti be laikraščio, bet labai retas teino, kaip laikraščiai atsirado, kaip augo ir plėtojosi — o tai yra labai, labai įdomi istorija. Lietuvis turi būti dėkingi p. Vaidevūčiui už parupinimą veikalėlio apie spaudos rolę žmonių kultūros augime. "Kultura ir Spauda" privalo rasties kiekvieno lietuvių namuose, ypač kad ir kaina neaugsta. Pabaigoje užmiršta įdėti turinį, kur-
sai yra labai reikalingas.

Juokų knygėlė. Parengė S. Sveikutis. 1913 m. L. Jakavičiaus spaustuvė. Ryga (32 pusl.).

Greta išties padori ir sąmojingų juokų rasi šioje knygutėje riebių ir negardžių kasnelių. Pav. ant 32 pusl. juokais-nejuokais "senas žmogelis" brangina daugiau klebono karvę už savo pačią. Ant 25, 30 ir 32 pusl. tokie nepadori pašėpimai, kad Amerikoje paštas vargiai leistų "Juokų knygėlę" siuntinėti žmonėms. Ant 27 pusl. visos "Rygos Naujienų" ydos prikištos "Garnijui", "Vienybei" ir kitiems katlikiškiems laikraščiams.

Kaip galima gauti daug pašaro žemėse, kuriose raundonėji dobilai neauga? Sutaiss V. Totorašis, agromomas. Seina. 1912 m. (29 pusl.).

Šitą knygutę skiriama vien tik Lietuvos gyventojams, taigi nuomonės apie ją nei neįreikiame.

Lietuviškųjų Svento Kazimiero Seseru Seminarija CHICAGOJE.

Vienuolynė yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių alyrių pradinė mokykla ir augštoji mokykla (High School). Lietuviškosios Sesers priima pas save mergaites mokimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguliškiojo mokslo, arba ir atskyrim, yra mokinama: muzika, pašymas, siuvinėjimas ir taip toliau.
GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.
Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antraše:

Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

DRAUGIJŲ IR PARAPIJŲ ATYDA!!!

Jeigu turite koki nors spaudos darbą, paveskite jį

"DRAUGO" SPAUSTUVEI

"DRAUGO" SPAUSTUVE atlieka geriausią, greičiausią ir pigiausią visokius spaudos darbus, kaip tai: Knygas, Konstitucijas, programas, plakatus, tikietus, parapijines mokesčių knygeles, cirkulirus, laiškus, konvertus, užkvietimus ant balių ir t.t.

SPAUSDINAME įvairiose kalbose: lietuviškai, angliškai, lenkiškai ir t. t.

PATIS IŠVERČIAME iš svetimų kalbų į lietuvišką ir iš lietuviškos į svetimas.

SPAUSTUVE atvira nuo 8-nių ryto, ligi 5-kių vakaro.

RAŠYDAMI laiškus adresuokite:

DRAUGAS PUBLISH. CO.

2634 W. 67th STREET, CHICAGO, ILL.

Telephonas ENGLEWOOD 9611

Sergančioms Moterims!

Jeigu kenti baltomis ant drapanų, nupuolimu motės, esi nevaisinga, turi skausmingus periodus, reumatinę žmog ir t.t. mėgink mano naminių gydymąsi, kuriuo išsigydysi namie, — ir visai pigiai. Tuojau rašyk, aprašydama savo skausmus ir indė 2 c. marke atsakymui.

MRS. A. S. HON
Box 2, SOUTH BEND, IND.

Wilkes-Barre Deposit & Savings BANK,

71 PUBLIC SQUARE, WILKES-BARRE, PA.

Kapitolas \$150,000.00
Perviršis 500,000.00
Deponitai 2,700,000.00

Mėsa 3-ly, suvaldant nuo sudėtyjų ir pėdų.

Banka atvira kanden nuo 9 ryto iki 3 popietu, subatomis nuo 9-12 vidurdienyje ir nuo 7 val. vakare iki 8.

Galima susikalbėti lenkiškai ir ietuviškai.

LIETUVISKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK
Joseph J. Elias, Savininkas.
4600-4602 So. Wood St. Chicago, Ill.

Pirmame pigius (Banka užklydimui nuo vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečia procenta atomis ant metų. Stūdimame pigius ir vienas dalis avieto pigiai, greitai ir teisingai, o svetų mų žemių pigius malnoms, perkame ir pardodame. Pardodame tikėtis ant visų linijų ir kraujo ir kradies, taipgi tikėtis ant gelektiklio po visa Amerika ir Europoje.

Mūsų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rod lietuviams visokiose statikimose ir reikaluose ypatikiai ir per laiškus. Tik kreiptis viršimintu antraše.

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu \$185,000.00.

Šioji Banka prikiurems Guvianytųjų Valstijų valdies. Moka 8 nuosimams nuo sudėtyjų pigius. Galima susikalbėti ietuviškai.

G. W. Postlethwaite, tikfinkas.

Maningas patarnavimas.

First National Bank

PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.

UNITED STATES DEPOSITORY

KAPITOLAS \$375,000.00
Perviršis ir nepadalyta nauda 490,000.00

Už sudėtus pinigus moka 3-ly nuosiminti.

WM. S. Mc LEAN, President,
FRANCIS DOUGLAS, Cashier

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokiu ženklu draugystam, o ypatigiai: kokius guzikus, medaliav, anameliotus ir padengtu celhalod'u, šarpu, vėliav ir karum.

Man pavasars dūbus atlieka artistai.

M. A. Norkunas

162 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS.

Siųskite "Draugą" į Lietuvą!

Nekurie iš gerb. "Draugo" skaitytojų mūsų klausia, "ar eina "Draugas" į Lietuvą?" Todėl, kad išvengus per laiškus atsakinėjimų, pranešame, kad "Draugas" eina į Lietuvą be jokių kliūčių ir yra mialai jusų giminių laukiamas. Patariame užrašyti jį giminiams ar pažįstamiems, kurie jums bus didėi dėkingi.
"Draugo" Adm.

BROOKLYN, N. Y.

Presos Komiteto pranešimas.

Šiuomi pranešame, kad Brooklyn ir New Yorko rubsiuviai, straiška laimėjo, kaip ir seniau buvo jau 1 dieną gegužės švęsta, nes yra visų darbininkų šventė, tai ir šiais metais 1 dieną gegužės nutarė visi rubsiuviai švęsti su didžia iškilme. Bus maršavimai gatvėmis, su muzika ir visi Unijistai 54 ir 58 skyrių eis apvaikšioti tą darbininkų šventę. Ką ir nekuriuos draugijos tame skaitliu dalyvaus.

Presos Komitetas:
Jos Čičis,
Jos. Lapinskas.

Pranešimas.

Gerbiamieji draugai ir draugijos!

New York'o siuvėjų straiška galutinai pasibaigė. Rei Reikalinga atskaita aukų, padarysime netrukus. Kaip žinot, mes buvom išsiuntę blankas po visą Ameriką pas daugiau atsižymėjusius žmones, kad parinkty aukų siuvėjams straikeiriams. Daug blankų sugrižo, bet dar daug nesugrižo. todėl prašom tų draugų ir draugijų kurie dar nesugrižo, kad sugrąžintų iki

30 d. gegužio 1913 m., nes daugumas reikalauja atskaitos, o mes, neturėdami visų blankų, negalime sutvarkyti knygų ir duoti atskaitos.

Selpimo Komitetas.
Pir. J. N. Buchinsky,
Skr. A. Lelis.
ižd. P. Mačys.

"DRAUGAS"
geriausias laikraštis
Užsirašyk Jį!

LOTAI! PIGUS LOTAI!

Nemokėk randos! Įgyk savo locną namą. Mes pardodame lotus tarp 63-los ir 69-os gatvių ir Western Kedzie avės., apie 10 minutų pajėjęs nuo Lietuvių Šv. Kazimiero Vienuolyno. Gera karų transportacija. Lengvos išlygos.

Pirk dabar, nes lotų kainos greitai pakils.

Pioneer Real Estate Co.
3137 W. 63rd St., Cor. Troy St.
CHICAGO, ILL.

J. Gabrys.

Lietuvių Tautos Memorijalas

Sveikam protui (!) ir pačiam gyvenimui. Toliau, Rusų valdžios organas, svarstydami klausimą Lietuvos autonomijos, klausia: "kas atsitiktų, kada kiltų klausimas pažymėjimų teritorijai Lietuvos autonomijos ribų? Dėl vieno Vilniaus, kurį Lietuviai remdami istorijos, vadina savo sostine ir kurį lenkai skaito centru savo įtekmes Lietuvoje dėl vieno Vilniaus kiltų tokie vaidai, kuriuos tegalima būtų iširti tik kardu. I tuos vaidus įspainiotų dar Baltagudžiai ir kiltų tokia suirutė, kuri niekam ant naudos neiseitų".

[Čia gerb. oficiališkojo organo recenzentas užmiršta, jog autonomiškųjų tautų federacija su centru Vilniui lengvai prašalina visus vaidus.]

"Idėja tautiškos Lietuvos autonomijos, tesia toliau "V. V.", kaip ją supranta p. Gabrys turi visas žymes politikos socialio iširimo (!), kurio nemato tik jos apgynėjai, ką toli stovi nuo gyvenimo: politiška vertė lygi 0 (zero), nes priešingai yra praktikai tautos naudai (!)".

[Nesiginčysime čion su Gerb. "V. V.", nes tai būtų visai bergėždas darbas; vieni kitių nepertikrinsime, pati tauta nusprendė ateitį, kaip jau matėme mes spaudos klauseim.]

Šitas išvedimas vienok, pridėjęs "V. V.", suvisu nekenkia mums pripažinti Lietuvos kultūros savitumą ir jų teisės savystovai plėtoties. (Gerai ir tai, vis žinome pirmyn. Jūs ištikimesni bus Lietuviai Rusų valstijai, nuo platesnės ir didesnės bus jų teisės".

Pagaliaus Rusų valdžios organas Lietuvos pasiteisinimui dėl jai padarytų visos pasaulio aktyvaizdoje užmetimų sakosi: "Santykis Rusų valstijos prie Lietuvos tautos buvo nenormalis dėlto, jog mes, t. y. Rusų valdžia ir pats lietuviai ilgai neskyrė savęs nuo Lenkų, savo reikalus vienyjo su jų reikalais. Dabar-gi, kuomet Lietuviai skiriasi nuo Lenkų, Rusų valstija ir visuomenė žiūri į juos visai kitomis akimis; mes pradėdam suprastai Lietuvos reikalavimus, nes jie neturi nieko bendro su Lenkų reikalavimais, kurie trokšta atsiskirti nuo Rusijos ir nori atstumti Rusus iš tų sričių, kur jų teisės yra neužginamos."

Tautų kongresas, turėjęs vietą šią vasarą Londone, mums da apie Lietuvos reikalavimus, išguldys memorialą. Patėmytina, jog visus juos, be autonomijos, jis pripažįsta teisingais — tai jau yra labai didelis žingsnis pirmyn.

Vakarų Europos spauda taip jau nepasileko, nepastebėjus Lietuvos dalyvavimo Tautų kongrese Londone ir jų įteiktojo memorialo. Stoka vietos neleidžia privesti čionai ištraukas iš daugybės laikraščių. Užsiganėdinsime vien kelių įdomiausių ištraukų privėdimu.

Šia ką rašo apie tai "Les droits de l'homme" No. 52 straipsnyje "Les Nationalites — La Lithuanie".

Tautų kongresas turėjęs vietą šią vasarą Londone, mums davė progą pažinti dvasią tėvyniųjų (patriotes ardents), kurie reikalavo autonomijos savo tėvynei. Dar yra daug tautų šioje asarų pakalnėje, kurios trokšta įgyti laisvės.

Asmens atstovaujantieji jas pilni entuzijazmo patraukė, savęp kitus savo prirodymais iš srities etnografijos, istorijos ir lingvistikos... Jie prirodė reikalingumą autonomijos susipratūsoms (conscientes), apšviestoms tautoms, jie ragino didžiausias valstijas išpildyti praklinę teisę užduoti, — vis tai atidaro platų regatą — tiems, kurie rūpinasi iširti klausimą tautų santykių.

Mūsų idealas yra santaika, harmonija, meilė žmonių, tautų vienybė... Bet vienyti tautas tegalima tuomet, jei jos pačios ant to tinka. Jos ant to sutiks tik tuomet, kuomet jų teisės bus lygios, kuomet visos tautos, turėdamos užtikrintą savo nepriklomybę, pačios ant to sutiks, kuomet didžiausios valstijos gelbės joms atsiekti augštesnį kultūros laipsnį, kuomet jos supras, jog su teise ir laisve gema pareigos ir vienybės reikalavimas — tuomet ateis federacijos per autonomiją ir autonomijos federacijos.

Idant įvykinti tai, reikia pažinti arčiau visas tautas, kurios reikalauja autonomijos p. J. Gabrys, didelis Lietuvos tėvynainis, labai prisidėjo prie artiesnio mūsų supažinimo su Lietuvos tautos, su taisydas tam tikrą memorialą. Jis mums prirodė, kaip galima buvo kadaisiai Lietuvos tauta, kuri viešpatavo Baltijos rytuose iki XVI amž. Toliau autorius išguldė memorialo turinį, užbaigia pastaba: p. Gabrys neskelbia maišto, tai yra mokslo vyras, kuris mums parodo istorijos, lingvistikos mokslo keliu, jog Lietuvos tauta gyva. Tai yra neužginėjamas faktas, su kuriuo politikai turi skaitytis... Tona autoriaus rimtas, nors liudnumo pilnas, liudija vienok, jog jįsi tvirtai tiki į savo tautos ateitį".

Jaunatūrių organas Paryžiuje "La Jeune Turquie" No. 43 rašo apie Lietuvos įteiktą Londone Tautų atstovams memorialą: "p. Gabrys įteikė Tautų kongresui puikiai sudarytą memorialą, kuriame jįsi jautriai ir paveiklingai išguldė garbingą savo tautos praeitį ir vargingą jos dabartį".

Toliau Jaunatūrių organas, priveddamas daug citatų (ištraukų), išguldė memorialo turinį ir baigdamas sako: "mums tepasileika gerėties išverme ir kantrumu šios tautos, kuri moka ginties ne vien kardu, bet ir minčių įjega. Reikia tikėtis, jog ši darbėti, sumaninga tauta, teisingai didžiuojantis garsia savo praeitimi, vėliau ar anksčiau išgaus nuo liberališkesnės Rusijos autonomiją, kurios ji teisingai reikalauja. Deja, sunku tikėtis, kad ir Prūsų Lietuviai, kurių kalba taip žiauriai yra persekiojama, įgytų sau pačias teises".

Pagaliaus Jaunatūrių organas, baigdamas straipsnį, pastebi: "reikia pripažinti, jog p. Gabrio darbas atsiekia savo tikslą, jįsi gamina jo tėvynei Europos simpatiją".

Vokiečių laikraštis "Dokumente des Vorschritts" No. 11, 1911 m., rašydamas apie Tautų kongresą šia ką sako apie Lietuvos tautų dalyvavimą: "J. Gabrio memorialas rimtas ir aiškus buvo mums dar ir tuo įdomus, kad nemaža Lietuvos gyvena Vokietijos ribose".

Jis praneša, kad ši tauta yra skirtinga nuo Lenkų, jis prirodė, jog iš antropologijos ir etnografijos atžvilgio ši tauta stovi tarp slavų ir vokiečių. Lietuvos kalba esanti gentiška sanskritui, latinių ir graikų kalbom. P. J. Gabrys ragino visas prisipaustas tautas susivienyti geresniai susipratimui ir padaryti savystovą prispaustų Tautų Kongresą.

(Užbaigta).

(Tęsia nuo 2-ro pusl.)

diktą nuo bažnyčios ir leisti jiems tenai pamaldas laikyti. Vyskupas paklausė meldimo. Nedėdienį 13 bal. vyskupo sekretorius d-ras A. J. Brennan viešai per abejas mišias nuėmė interdiktą nuo šv. Juozapo bažnyčios, o klebonas kun. J. Kuras sušaukė visuotinį parapijos mitingą 21 bal. St. Mary's svetainėje. Mitingą atidarė kun. J. Kuras. Mitingo vedėjų išrinktas Vinčas Maciulaitis, sekretorium Vincas Bieliakas. Buvo surengtos iš augšto rezoliucijos, kurios mažiau daugiau skamba šitaip:

Kadangi šv. Juozapo Lietuvos Katalikų bažnyčia yra statyta katalikų lėšomis ir katalikiškoms pamaldoms ir pašvęsta katalikiškoms apeigoms, ir

Kadangi dabartiniai pasauliečiai globėjai į tą bažnyčią įsivedė nekatalikišką dvasiškį, S. B. Mickevičių, ir tokiu būdu permainingai tikslą, kokiu bažnyčia buvo statyta, —

Užtat nutariame, kad globėjai arba tie, kurie laiko pas save bažnyčios raktus, juos atiduotų katalikiškoms kuogreicišioms drauge ir bažnyčios posesijai;

Nutariame, kad išrinkti parapijos igaliojiniai: Antanas Žemulis, Juozas Navickas, Vincas Maciulaitis, Antanas Mieladzius ir Baltrus Lėpa, įgytų bažnyčios raktus ir paimtų šv. Juozapo bažnyčią posesijon katalikiškoms pamaldoms. Jiems parapijiečiai suteikia galę ir autoritetą, jei bus reikalingas, bylinėties, taip-pat išimti uždraudimą (injunction) prieš laikinąs nekatalikiškas pamaldas šv. Juozapo bažnyčioje.

Rezoliucijas angliškai perskaitė Kazimieras Myškauskas, lietuviškai — Juozas Ardzevičius. Diskusijoje dalyvavo: Tamas Žuravskas, Petras Rimša, Kazimieras Myškauskas, Juozas Žalnierionas, Antanas Žemulis, Vincas Maciulaitis ir kiti.

Diskusijoms užsitraukus per ilgai, Kazimieras Kumpikis įnešė, kad būtų metas pradėti balsuoti apie rezoliucijas. Jam pritarė Jonas Leškauskas. Prezidentas liepė balsuoti. Visa salė balsavo už rezoliucijas — priešais nebuvo nei vieno balso. Balsų suskaičiuota 986. Mitingas buvo įleisti vien parapijiečiai, pilnamečiai, vyriški.

Kad katalikams pagadinti mitingą, bambiziniai tyčia sušaukė tą pačią dieną kitą mitingą bažnyčios salėje. Tame mitinge jie protestavo prieš katalikų susirinkimą, sakydami, kad tikroji šv. Juozapo parapija tai jie, o ne katalikai. Jie irgi turėjo savo rezoliucijas, kurias rašė jiems d-ras Šliupas. Apskritai kalbant, atskalamų vadovu ir didžiausiu patarėju yra d-ras Šl., nors ir mėgsta sakyti, buk nesikišas į parapijos reikalus.

Paskui atskalamui paskelbė anglų dienraščiuose, buk mitingą buvę susirinkę 1500 parapijiečių. Tiesą kalbant nesusirinko nei 200, nors buvo leidžiami visi. Įdomu, kad prez. Aponui paklausus, ar gi reikia atiduoti bažnyčios raktus kun.

J. Kurui, pusė ūmonių pakėlė rankas. Aponas juos išbarė, kad — sako — nemokate balsuoti.

Kazokas.

P. S. Atskalamams duota iki 29 bal., kad pasiteisintų, kokiomis tiesomis jie laiko katalikų bažnyčią. Po to bus užvesta prieš juos byla.

Kazokas.

Pajieškojimai.

Pajieškau Jurgio Seudziko, Meškauskines kaimo, naumiščio Pav. Suv. gub.

Frank Wasaitis, 34 Mecall ave. Toronto, Ont. Canada.

ANT PARDAVIMO.

Čevelykų taisyso "šapa", mašinos ir visi įtaisymai. Biznis išdirbta seniai. Prekė nedidelė. Savininkas važiuoja į Lietuvą. Jurgis Judeika, 255 Milwaukee ave. Kenosha, Wis.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA"?

Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kašiuoja motui tik \$2.00, pusei metų \$1.00.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Jei Žinotum,

koks yra skirtumas tarp tyrojo ir kitokio pieno, visados imtum Bordeno pieną BORDEN'S MILK

Naudinga ir kiekvienam reikalinga užsakyti

"KATALIKAS"

"Katalikas" yra 12-kos puslapio, didelio formato ir suteikia svarbiausių žinių iš Amerikos, Lietuvos ir iš viso pasyviečio.

"Katalikas" metams \$2, pusei metų \$1. Užsakyti "Kataliką" galima kiekvienam laike. Rašykite tuojau, o gausite vieną "Kataliką" numerį pamatytį veltai.

J. M. TANANEVICZ,
3249 S. Morgan St., Chicago.

(Apskelb.)

NERVŲ MALDA.

Garsus Dr. Dana, paklausas apie neuralgijos priežastį, atsakė: "Neuralgija yra nervų maldavimas sveiko kraujo". Be sveiko kraujo visos kunas kenčia todėl, kad nervai negauna užtektinai maisto. Sveikas kraujas yra pasekmė gero virškinimo ir maisto asimiliacijos. Jeigu virškinimas nėra reguliariškas, tai kraujas yra blogas ir visi kuno organai nusilpnėja. Tas pa rodo gero virškinimo svarbą. Kiekvienoj panašioj be tvarkėj patariama Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vy no Eliksiras, jis veikia greitai ant virškinimo organų, išvalo juos, sustiprina ir paragina prie veikmės. Jis tinka pilvo ligose, jaknų ir žarnų ligose, nes suteikia greitą palengvinimą. Aptiekose. Jos Triner 1333 — 1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Kada tik linimentas reikalingas, vartokit Trinerio linimentą. Jis yra geriausias.

Moteris ir Vaikai

paprastai kuone visi turi kietus vidurius, kas dažniausia paeina nuo to, kad žarnos neatlieka kaip reikiant virškinimo darbą.

Severos Laxoton

(SEVERA'S LAXOTON)

puikiai pagelbsti tokiuose atsitikimuose. Jis padidina tulžies veikumą, talso vidurius, gerina virškinimą, grąžina gerą užą ir ramų miegą. Kuolabliausia patiriamas vaikams.

Kaina 25 centai.

Severos Vaikams Lašai

(Sev. Socting Drops)

prašalina skausmą ir nesmagumą geliant vidurius, užėjus drėbėjimui ir mėšlungiui, išvalko vėjus ir gazus iš žarnų ir skilvio, užtikrina kudiškiui ramų miegą.

Kaina 25 centai.

Saugokis

ligas gimdiančių mikrobų. Geriausias būdas jų apisaugoti — tai laikantis netik išlauko pusės kuno, bet ir sulig gerklės, dantų, gilių ir apskritai visos burninės duobės. Plovimui ir mazgojimui burnos vartok

Severos Antisepsol

(Severas Antisepsol)

Jis pagelbsti labai nuo nosinių slogų, o taipgi nuo visokių besisunkinimų ir apskritai kur tik anti-sepsolinis skiedas yra reikalingas.

Kaina 25 centai.

Visose aptiekose. Reikalauk, kad tau duotų Severos vaistus. Neimk kitokių. Jei tavo aptiekininkas negali jų gauti, rašyk pas mus.

W.F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

First National BANK,

PLYMOUTH, PA.

UŽDETA 1904.

KAPITOLAS \$100,000.00

PERVERŠIS \$250,000.00

Didžiausia ir saugiausia

Banka mieste.

Moka 3 nuosimčius nuo

sudėtų joje pinigų.

COALTON

Randolph Co., W. Va.

Geriausias anglių ir koksų miestas Amerikoje. Geriausios algos pikerlams ir ant mašinų kasimo. Durtos lubos, geras klimatas, šešios pėdos anglių. Nėra dulkių, nėra gazų. Mainieriai lieka turtingais. Elektrikos šviesos, miesto vanduo, bažnyčios, mokyklos ir svetainės kuogeriausios

Davis Colliery Company
COALTON

Randolph Co., W. Va.

OTTO E. NEWMAN

Drapanų Kratuvė

101 E. Main St., Danville, Ill.

Mūsų lietuviškų ipardavėjai visada maloniai patarnaus ir viską paaišins Jums uždyka.

Atėik ir pasipašink su jais.

Mūsų Banka, kuri yra po Priežiura Valstijos, Kuri turi kapitalą ir perviršį 262,500 dolerių. Kurioje Suvienuytų Valstijų Redas laiko Postal Savings Depositus,

Kurioje rasite mandagų patarnavimą.

Kurioje susikalbėsitė lietuviškai,

Prima taupinimo depositus, kad ir nuo \$1.00 ir moka

(3-čią nuosimtį.

Parduoda laivokortes ant geriausių linijų taip pigiai,

(kaip ir pačios kompanijos.

Siunčia pinigus į visas šalis. Pinigai išsiunčiami nu-

eina greitai ir labai pigiai, nes už \$100 rublių ima \$51.70

Parsamdome sauges dėžutes \$3.00 ant metų.

Paskolinam pinigų ir apdraudžiamė nuo ugnies.

Reikale kreipkitės

Central Manufacturing District Bank

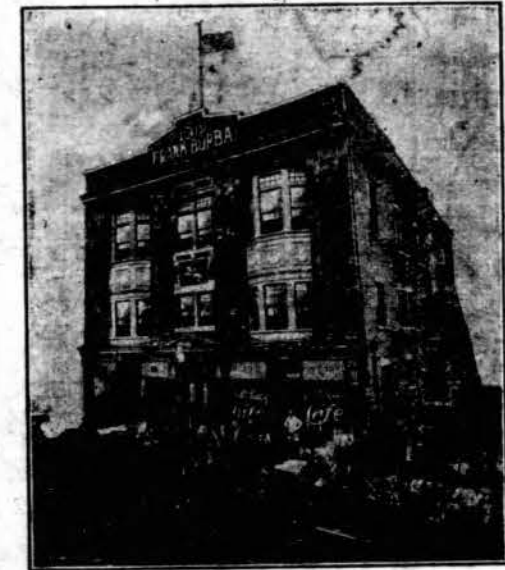
1112 W. 35th St., Netoli Morgan, Chicago, Ill.

Atdara: Ponedėliais ir bato iki 8 val. vakaro

Prano Burbos Hotelis

Edwardsville, Pa.

456-458 Main St. Abu Telefonai

Pranešu garbingiems savo tautiečiams, kad užlaikau puikiausią Lietuviską Hotelį visoje aplinkinėje. Viskas yra įtaisyta kuopukiausiai: elektrikos šviesos, šil tas vanduo ir kiti parankumai. Turiu įtaises puikę svetainę, kur draugijos gali rengt Balius, Teatrus ir t.t. nes scena labai gerai įtaisyta; taip-gi turiu įtaises pulruimį, kur galima graijiti boles. [Prie to, užlaikau ir graborystę ir tlieku visus reikalus kuogeriausiai. Kviečiu lietuvius apsilankyti pas mane, o aš visame Jums patarnausiu kuosirdingiausiai ir duosiu visokią rodą uždyka.

Su pagarba Pranas Burba, Savininkas.

DR. S. BROWSTEIN

Valandos: 1 — 3 popiet ir 6 — 8 vakare.

Gydo pasekmingai įvairiausias ligas.

Telefonas 116, Westville, Ill.

THE FIRST NATIONAL BANK

WESTVILLE, ILL.

Mēs kviečiame tamstą čia atsilankyti, o mandagus patarnavimas yra užtikrintas. Siunčiame pinigus į užrubež kuogeriausiai. Už depositus mokame 3 nuosimčius metams.

A. L. SOMERS, Kasininkas.

T. LUCAS

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Čia gausi geriausius čėverykus ir visokius vyrų ir moterų apredalus. Visoki kartunai dideliame pasirinkime kuogeriausiai.

WESTVILLE, ILLINOIS.

Loxol
PAIN-EXPELLER
RHEUMATISM
Slogas niekad nepagausi, jei vartosi į laiką tikrąjį Pain-Expelerį, ir pildysi nurodymus, kurie randasi prie bonkutės

VIETINĖS ŽINIOS.

Niekadarybės Chicagoje.

Miesto teisėjas John A. Mahoney iš Desplaines distriktų paskelbė, jog nešvariausia doros žvilgsniu Chicago dalis yra taip vadinamoji West Side, gulinti į vakarus nuo upės ir apimanti Madison, Desplaines, Jefferson, Canal, Halsted gatves su jų aplinkinėmis. Girtybė, vogimas, išdykumas, plėšimai, užmušimai ir kitokie prasižengimai tenai žydėte žydi. Užnerviūse ir saliuose baisu pasirodyti net dieną. Buvę atsitikimų, kad užpuolikai ištraukdavo žmones iš Northwestern geležinkelio stoties ir apiplėšdavo juos. Policija nuolat randa žmonių su perskeltomis galvomis skersgatviuose, bet nesiklausus, kas ir kaip pasidarė, veža nelaimingas aukas į ligoninę, kur jos miršta — ir niekas kunų nepasigenda.

Teisėjas Mahoney kaltina policiją, kad jinai tyčia užstoja visokius galvažūdius. Tvirtina jis, kad ne kuriuose atsitikimuose būvę galima įtarti net prokuratoriaus raštinę, kad einant išvien su piktadariais.

Toks teisėjo apreiškinimas padarė labai daug truksmų. Majoras Harrison'as tuojau pasiūlyo Mahoney'ui 20 poliemonų, kad apvalytų savo distriktą nuo nepageidaujamų gaivalų, bet teisėjas jų nepriėmė. Kaip, sakė, aš piktadarius areštuoju, o paskui juos pats teisiu! — Neišpuola, girdi, taip daryt.

Kapitonas Meagher, kurio žinioje yra šis distriktas, labai užsirusino ant teisėjo ir pasakė, kad Mahoney skelbia tokius daiktus, idant pasigarsinti ir laimėtiką nors politikoje.

Tautų pietūs.

8 geg., City Club salėje, 315 Plymouth Court bus įvairių tautų pietūs (prasi-dės 7:30 vakare). Išanga bus po 75 centus. Bus aiškinama apie namų užlaikymą, valgių virimą ir tt. Po to eis aiškinimai įvairiomis kalbomis. Lietuviškai kalbės d-ras A. L. Graičius. Visiems duris at-daros. Kviečiami visi. Reikia tikėti, kad visi Chicago lietuviai pasinaudos gera proga pasipažinti su at-sakomu namų užlaikymu.

"DRAUGO" SPAUSTUVYJE GAU-NAMOS SEKANČIOS KNYGOS:

1. Fabiole arba Bažnyčia katekizmas. Parašė Kardinalas Wiseman, Vertė Vytantas. Labai graži knyga iš pirmųjų krikščionių amžių. Kaina \$1.00
2. Evoliucija, ne Revoliucija. Parašė Patrinaps. Iš šios knygos galima suvokti, kaip evoliucija, kaip ji vystėsi, kaip ji vystosi. Kaina 35c.
3. Kodėl neini išpaatinties? Parašė kun. A. J. Juska, J. D. Vortė kun. V. D. Didelis naudingas knyga. Summa visų bedievių argumentų prieš išpaatinties. Reikalinga pasiaikinti kiekvienam Amerikoje gyvenančiam lietuviui. Kaina 25c.
4. Katritė. Trivalkis Dramos Pa veikalėlis iš lietuvių gyvenimo. Lenkiškai parašė A. L. Graičius. Knyga reikalinga kiekvienam šeimai, kad ji parodytų, koks, kaip pasiseno-ti nuo dangio ligų. Kaina 15c.

6. Lietuvių Tautos Memorialas, J. Ga-brio įduotas tautų kongresui Londono. Labai įdomi knyga. Pelnas iš šios knygos eina Lietuvių Informacijos Biurui Paryžiuje. Kaina 10c.
7. Degtinė. Vienaviekmis scenos vaiz-delis. Lenkiškai parašė Kazimieras Goralczyk. Vertė A. Vėgėlė. Tinka blaiviniukų rengiamiesiems vakara-mas. Kaina 10c.
8. Trumpas Katekizmas. Be šito kate-kizmo negali apsieiti, jei mokini vai-ky poterių. Kaina 10c.
9. Apstarvoti! Atliečiamis miasų pa-minkėliai. Parengtas iš geriamosio Tėvo Kazimiero, Kapucino, pamoka ly. Šita knyga labai reikalinga visiems, kurie girdėjo Tėvo Kazi-miero pamokas. Kaina tikrai 5c.
10. Naminis Vaikų Ankliėjimas. Pa-rašė kun. A. S. Labai naudinga knyga. Kiekvie-nas tėvas ir motina privalo ją skaityti ir gerai įsidomėti rasta tenai pa-tarnes. Kaina 10c.
11. Tiesos Žodis Socialistams. Pa-rašė Kunigas. Šita knyga parodo, kokie yra mūsų socialistai ir kokias ginklais ka-rauja su bažnyčia. Butinai turi ją perskaityti. Kaina 10c.
12. Skriauda. Šimelio Kruoko gy-venimas ir darbai. Labai juokingas aprašymas. Kai-na 10c.
13. Ar Kristus turėjo brolių ir se-serų. Perskaitęs šią knygutę, gali drąsiai stoti į gintus su bedieviais apie Ma-rijos nekaltybę. Kaina 5c.

Trumpiausias ir prieinamiausias ir tinkamiausias parašijęs vaikų mokiniui
Trumpas Katekizmas
Parašė Kun. J. D.
Gauinama "Saitinio" Seinsuose ir kituose
Knygų parduose

**Merchants
Banking
Trust
Company,**
Mahanoy City, Pa.

Siūlyta geriausi būdai įdėti
pinigų ir lengviausi būdai
išimti pinigų iš banko
ar vėkselių, pigiau kaip
mokant taupymo fondams.
Mes mokame nuosimėjus
ant visų taupinimo depositų
ir priglaimo jums įgyti na-mus.
Pradėk su mumis taupymo
reikandas ir susipažink.
D. M. GRAHAM, prez.
D. F. GUINAN, Sekr.

DR. L. S. SUMKOWSKIS
pasekmingai gydo visokias vyrų, moterų ir vaikų ligas
Lincoln ave & 12th St., Tel. North Chicago 968
North Chicago, Ill.

V. J. Stankunas
GERIAUSIAS LIETUVIS FOTOGRAFISTAS
3452 So. Halsted Street, Chicago, Illinois

HEALTH WANDA RESORTH
Sergantiems plaučių liga patogusia vieta. Tyras oras, svei-
kas vanduo. Sugrąžinimas sveikatos užtikrintas.
15 gražių stulbelių, maudynės, šokiai, luoteliai, koncertai ir
daug visokių linksmybių. (sezonas atviras nuo gegužės mėn.).
M. PETRIKOSKY, Michigan
Grand Junction

NEBO korkiniais galais **GIGARETA**
Visi ruko **NEBO** Cigaretus
10 už 5c
Kiekviena prekė parduoda NEBO cigaretę
daugiau kas diena

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
DAKTARAS IGNOTAS STANKUS,
Tiktas lietuvis, baigęs mokslus
steto universitete. Buvo mėsau-
v daktaru Indiapolyje. Ind. ir
specialistai mokėsi New York
Didžiojo Mokykloje daryt vi-
sokias operacijas ir gydyt pavojin-
gas ligas. Po įėjimo didžio daktar-
iško mokykloje, Dr. Stankus įrengė
savo lozų Sanatorium (namai
ligoninių), kur užlaikyti visokius
ligonius dėl gydymo ir darymo o-
peracijų.
Gydo ligas:
Nuo reumatizmo, skaudėjimo kau-
liu, stemni, kaulų, pečių, nuo visokių
kraujo ligų, užkrečiamu ligu, už-
krečiamu ir nedideliu viduriu, iš-
bėrimu, niežėjimu ir augimui ant vei-
do ir kūno visokių spuogų, deder-
vinių ir siliškinių plaukų, galvos
skaudėjimo, širdies, inkstų, nervų
ligas, neuralgiją, drebulį, ena-
rių, greitą apykytę, negalėjimą miegoti ir išpaatinties, greito palaimo, sunki kvė-
pavimo, peršalimo ligas ir nusilpėjimą sveikatos, visokias moterų ligas, aku-
sminius ir nerėgularius mėnesinius (baltųjų) tekėjimus ir gumbo. Darau ope-
racijas ant gyslu, kaulų, nervų, smegenų, moterų ir vyrų gimdantių or-
ganų. Taipgi darau operacijas ant nosies, akių ir gerklės.
PADEKAVONĖS UŽ IŠGYDYMĄ.
Aš Jonas Stankus, 936 Jense st., Kenosha, Wis. įstariai širdingai ačiū
daktarui Ignatui Stankui už išgydymą mano. Dabar prašau Tumsos išgydyti
ir mano draugą Juozapą Stanką, nuo išbėrimo spuogais ant kūno.
Aš Adolis Bogdanas, P. O. Box 55, Puzos, Pa., pasakyti už tave, kad
jūs gydytės nuo mano draugo, tiktas mėsauv daktaru Indiapolyje, Ind. ir
specialistai mokėsi New York Didžiojo Mokykloje daryt vi-
sokias operacijas ir gydyt pavojin-
gas ligas. Po įėjimo didžio daktar-
iško mokykloje, Dr. Stankus įrengė
savo lozų Sanatorium (namai
ligoninių), kur užlaikyti visokius
ligonius dėl gydymo ir darymo o-
peracijų.
Gydo ligas:
Nuo reumatizmo, skaudėjimo kau-
liu, stemni, kaulų, pečių, nuo visokių
kraujo ligų, užkrečiamu ligu, už-
krečiamu ir nedideliu viduriu, iš-
bėrimu, niežėjimu ir augimui ant vei-
do ir kūno visokių spuogų, deder-
vinių ir siliškinių plaukų, galvos
skaudėjimo, širdies, inkstų, nervų
ligas, neuralgiją, drebulį, ena-
rių, greitą apykytę, negalėjimą miegoti ir išpaatinties, greito palaimo, sunki kvė-
pavimo, peršalimo ligas ir nusilpėjimą sveikatos, visokias moterų ligas, aku-
sminius ir nerėgularius mėnesinius (baltųjų) tekėjimus ir gumbo. Darau ope-
racijas ant gyslu, kaulų, nervų, smegenų, moterų ir vyrų gimdantių or-
ganų. Taipgi darau operacijas ant nosies, akių ir gerklės.
PADEKAVONĖS UŽ IŠGYDYMĄ.
Aš Jonas Stankus, 936 Jense st., Kenosha, Wis. įstariai širdingai ačiū
daktarui Ignatui Stankui už išgydymą mano. Dabar prašau Tumsos išgydyti
ir mano draugą Juozapą Stanką, nuo išbėrimo spuogais ant kūno.
Aš Adolis Bogdanas, P. O. Box 55, Puzos, Pa., pasakyti už tave, kad
jūs gydytės nuo mano draugo, tiktas mėsauv daktaru Indiapolyje, Ind. ir
specialistai mokėsi New York Didžiojo Mokykloje daryt vi-
sokias operacijas ir gydyt pavojin-
gas ligas. Po įėjimo didžio daktar-
iško mokykloje, Dr. Stankus įrengė
savo lozų Sanatorium (namai
ligoninių), kur užlaikyti visokius
ligonius dėl gydymo ir darymo o-
peracijų.
Gydo ligas:
Nuo reumatizmo, skaudėjimo kau-
liu, stemni, kaulų, pečių, nuo visokių
kraujo ligų, užkrečiamu ligu, už-
krečiamu ir nedideliu viduriu, iš-
bėrimu, niežėjimu ir augimui ant vei-
do ir kūno visokių spuogų, deder-
vinių ir siliškinių plaukų, galvos
skaudėjimo, širdies, inkstų, nervų
ligas, neuralgiją, drebulį, ena-
rių, greitą apykytę, negalėjimą miegoti ir išpaatinties, greito palaimo, sunki kvė-
pavimo, peršalimo ligas ir nusilpėjimą sveikatos, visokias moterų ligas, aku-
sminius ir nerėgularius mėnesinius (baltųjų) tekėjimus ir gumbo. Darau ope-
racijas ant gyslu, kaulų, nervų, smegenų, moterų ir vyrų gimdantių or-
ganų. Taipgi darau operacijas ant nosies, akių ir gerklės.
PADEKAVONĖS UŽ IŠGYDYMĄ.
Aš Jonas Stankus, 936 Jense st., Kenosha, Wis. įstariai širdingai ačiū
daktarui Ignatui Stankui už išgydymą mano. Dabar prašau Tumsos išgydyti
ir mano draugą Juozapą Stanką, nuo išbėrimo spuogais ant kūno.
Aš Adolis Bogdanas, P. O. Box 55, Puzos, Pa., pasakyti už tave, kad
jūs gydytės nuo mano draugo, tiktas mėsauv daktaru Indiapolyje, Ind. ir
specialistai mokėsi New York Didžiojo Mokykloje daryt vi-
sokias operacijas ir gydyt pavojin-
gas ligas. Po įėjimo didžio daktar-
iško mokykloje, Dr. Stankus įrengė
savo lozų Sanatorium (namai
ligoninių), kur užlaikyti visokius
ligonius dėl gydymo ir darymo o-
peracijų.
Gydo ligas:
Nuo reumatizmo, skaudėjimo kau-
liu, stemni, kaulų, pečių, nuo visokių
kraujo ligų, užkrečiamu ligu, už-
krečiamu ir nedideliu viduriu, iš-
bėrimu, niežėjimu ir augimui ant vei-
do ir kūno visokių spuogų, deder-
vinių ir siliškinių plaukų, galvos
skaudėjimo, širdies, inkstų, nervų
ligas, neuralgiją, drebulį, ena-
rių, greitą apykytę, negalėjimą miegoti ir išpaatinties, greito palaimo, sunki kvė-
pavimo, peršalimo ligas ir nusilpėjimą sveikatos, visokias moterų ligas, aku-
sminius ir nerėgularius mėnesinius (baltųjų) tekėjimus ir gumbo. Darau ope-
racijas ant gyslu, kaulų, nervų, smegenų, moterų ir vyrų gimdantių or-
ganų. Taipgi darau operacijas ant nosies, akių ir gerklės.
PADEKAVONĖS UŽ IŠGYDYMĄ.
Aš Jonas Stankus, 936 Jense st., Kenosha, Wis. įstariai širdingai ačiū
daktarui Ignatui Stankui už išgydymą mano. Dabar prašau Tumsos išgydyti
ir mano draugą Juozapą Stanką, nuo išbėrimo spuogais ant kūno.
Aš Adolis Bogdanas, P. O. Box 55, Puzos, Pa., pasakyti už tave, kad
jūs gydytės nuo mano draugo, tiktas mėsauv daktaru Indiapolyje, Ind. ir
specialistai mokėsi New York Didžiojo Mokykloje daryt vi-
sokias operacijas ir gydyt pavojin-
gas ligas. Po įėjimo didžio daktar-
iško mokykloje, Dr. Stankus įrengė
savo lozų Sanatorium (namai
ligoninių), kur užlaikyti visokius
ligonius dėl gydymo ir darymo o-
peracijų.
Gydo ligas:
Nuo reumatizmo, skaudėjimo kau-
liu, stemni, kaulų, pečių, nuo visokių
kraujo ligų, užkrečiamu ligu, už-
krečiamu ir nedideliu viduriu, iš-
bėrimu, niežėjimu ir augimui ant vei-
do ir kūno visokių spuogų, deder-
vinių ir siliškinių plaukų, galvos
skaudėjimo, širdies, inkstų, nervų
ligas, neuralgiją, drebulį, ena-
rių, greitą apykytę, negalėjimą miegoti ir išpaatinties, greito palaimo, sunki kvė-
pavimo, peršalimo ligas ir nusilpėjimą sveikatos, visokias moterų ligas, aku-
sminius ir nerėgularius mėnesinius (baltųjų) tekėjimus ir gumbo. Darau ope-
racijas ant gyslu, kaulų, nervų, smegenų, moterų ir vyrų gimdantių or-
ganų. Taipgi darau operacijas ant nosies, akių ir gerklės.
PADEKAVONĖS UŽ IŠGYDYMĄ.
Aš Jonas Stankus, 936 Jense st., Kenosha, Wis. įstariai širdingai ačiū
daktarui Ignatui Stankui už išgydymą mano. Dabar prašau Tumsos išgydyti
ir mano draugą Juozapą Stanką, nuo išbėrimo spuogais ant kūno.
Aš Adolis Bogdanas, P. O. Box 55, Puzos, Pa., pasakyti už tave, kad
jūs gydytės nuo mano draugo, tiktas mėsauv daktaru Indiapolyje, Ind. ir
specialistai mokėsi New York Didžiojo Mokykloje daryt vi-
sokias operacijas ir gydyt pavojin-
gas ligas. Po įėjimo didžio daktar-
iško mokykloje, Dr. Stankus įrengė
savo lozų Sanatorium (namai
ligoninių), kur užlaikyti visokius
ligonius dėl gydymo ir darymo o-
peracijų.
Gydo ligas:
Nuo reumatizmo, skaudėjimo kau-
liu, stemni, kaulų, pečių, nuo visokių
kraujo ligų, užkrečiamu ligu, už-
krečiamu ir nedideliu viduriu, iš-
bėrimu, niežėjimu ir augimui ant vei-
do ir kūno visokių spuogų, deder-
vinių ir siliškinių plaukų, galvos
skaudėjimo, širdies, inkstų, nervų
ligas, neuralgiją, drebulį, ena-
rių, greitą apykytę, negalėjimą miegoti ir išpaatinties, greito palaimo, sunki kvė-
pavimo, peršalimo ligas ir nusilpėjimą sveikatos, visokias moterų ligas, aku-
sminius ir nerėgularius mėnesinius (baltųjų) tekėjimus ir gumbo. Darau ope-
racijas ant gyslu, kaulų, nervų, smegenų, moterų ir vyrų gimdantių or-
ganų. Taipgi darau operacijas ant nosies, akių ir gerklės.
PADEKAVONĖS UŽ IŠGYDYMĄ.
Aš Jonas Stankus, 936 Jense st., Kenosha, Wis. įstariai širdingai ačiū
daktarui Ignatui Stankui už išgydymą mano. Dabar prašau Tumsos išgydyti
ir mano draugą Juozapą Stanką, nuo išbėrimo spuogais ant kūno.
Aš Adolis Bogdanas, P. O. Box 55, Puzos, Pa., pasakyti už tave, kad
jūs gydytės nuo mano draugo, tiktas mėsauv daktaru Indiapolyje, Ind. ir
specialistai mokėsi New York Didžiojo Mokykloje daryt vi-
sokias operacijas ir gydyt pavojin-
gas ligas. Po įėjimo didžio daktar-
iško mokykloje, Dr. Stankus įrengė
savo lozų Sanatorium (namai
ligoninių), kur užlaikyti visokius
ligonius dėl gydymo ir darymo o-
peracijų.
Gydo ligas:
Nuo reumatizmo, skaudėjimo kau-
liu, stemni, kaulų, pečių, nuo visokių
kraujo ligų, užkrečiamu ligu, už-
krečiamu ir nedideliu viduriu, iš-
bėrimu, niežėjimu ir augimui ant vei-
do ir kūno visokių spuogų, deder-
vinių ir siliškinių plaukų, galvos
skaudėjimo, širdies, inkstų, nervų
ligas, neuralgiją, drebulį, ena-
rių, greitą apykytę, negalėjimą miegoti ir išpaatinties, greito palaimo, sunki kvė-
pavimo, peršalimo ligas ir nusilpėjimą sveikatos, visokias moterų ligas, aku-
sminius ir nerėgularius mėnesinius (baltųjų) tekėjimus ir gumbo. Darau ope-
racijas ant gyslu, kaulų, nervų, smegenų, moterų ir vyrų gimdantių or-
ganų. Taipgi darau operacijas ant nosies, akių ir gerklės.
PADEKAVONĖS UŽ IŠGYDYMĄ.
Aš Jonas Stankus, 936 Jense st., Kenosha, Wis. įstariai širdingai ačiū
daktarui Ignatui Stankui už išgydymą mano. Dabar prašau Tumsos išgydyti
ir mano draugą Juozapą Stanką, nuo išbėrimo spuogais ant kūno.
Aš Adolis Bogdanas, P. O. Box 55, Puzos, Pa., pasakyti už tave, kad
jūs gydytės nuo mano draugo, tiktas mėsauv daktaru Indiapolyje, Ind. ir
specialistai mokėsi New York Didžiojo Mokykloje daryt vi-
sokias operacijas ir gydyt pavojin-
gas ligas. Po įėjimo didžio daktar-
iško mokykloje, Dr. Stankus įrengė
savo lozų Sanatorium (namai
ligoninių), kur užlaikyti visokius
ligonius dėl gydymo ir darymo o-
peracijų.
Gydo ligas:
Nuo reumatizmo, skaudėjimo kau-
liu, stemni, kaulų, pečių, nuo visokių
kraujo ligų, užkrečiamu ligu, už-
krečiamu ir nedideliu viduriu, iš-
bėrimu, niežėjimu ir augimui ant vei-
do ir kūno visokių spuogų, deder-
vinių ir siliškinių plaukų, galvos
skaudėjimo, širdies, inkstų, nervų
ligas, neuralgiją, drebulį, ena-
rių, greitą apykytę, negalėjimą miegoti ir išpaatinties, greito palaimo, sunki kvė-
pavimo, peršalimo ligas ir nusilpėjimą sveikatos, visokias moterų ligas, aku-
sminius ir nerėgularius mėnesinius (baltųjų) tekėjimus ir gumbo. Darau ope-
racijas ant gyslu, kaulų, nervų, smegenų, moterų ir vyrų gimdantių or-
ganų. Taipgi darau operacijas ant nosies, akių ir gerklės.
PADEKAVONĖS UŽ IŠGYDYMĄ.
Aš Jonas Stankus, 936 Jense st., Kenosha, Wis. įstariai širdingai ačiū
daktarui Ignatui Stankui už išgydymą mano. Dabar prašau Tumsos išgydyti
ir mano draugą Juozapą Stanką, nuo išbėrimo spuogais ant kūno.
Aš Adolis Bogdanas, P. O. Box 55, Puzos, Pa., pasakyti už tave, kad
jūs gydytės nuo mano draugo, tiktas mėsauv daktaru Indiapolyje, Ind. ir
specialistai mokėsi New York Didžiojo Mokykloje daryt vi-
sokias operacijas ir gydyt pavojin-
gas ligas. Po įėjimo didžio daktar-
iško mokykloje, Dr. Stankus įrengė
savo lozų Sanatorium (namai
ligoninių), kur užlaikyti visokius
ligonius dėl gydymo ir darymo o-
peracijų.
Gydo ligas:
Nuo reumatizmo, skaudėjimo kau-
liu, stemni, kaulų, pečių, nuo visokių
kraujo ligų, užkrečiamu ligu, už-
krečiamu ir nedideliu viduriu, iš-
bėrimu, niežėjimu ir augimui ant vei-
do ir kūno visokių spuogų, deder-
vinių ir siliškinių plaukų, galvos
skaudėjimo, širdies, inkstų, nervų
ligas, neuralgiją, drebulį, ena-
rių, greitą apykytę, negalėjimą miegoti ir išpaatinties, greito palaimo, sunki kvė-
pavimo, peršalimo ligas ir nusilpėjimą sveikatos, visokias moterų ligas, aku-
sminius ir nerėgularius mėnesinius (baltųjų) tekėjimus ir gumbo. Darau ope-
racijas ant gyslu, kaulų, nervų, smegenų, moterų ir vyrų gimdantių or-
ganų. Taipgi darau operacijas ant nosies, akių ir gerklės.
PADEKAVONĖS UŽ IŠGYDYMĄ.
Aš Jonas Stankus, 936 Jense st., Kenosha, Wis. įstariai širdingai ačiū
daktarui Ignatui Stankui už išgydymą mano. Dabar prašau Tumsos išgydyti
ir mano draugą Juozapą Stanką, nuo išbėrimo spuogais ant kūno.
Aš Adolis Bogdanas, P. O. Box 55, Puzos, Pa., pasakyti už tave, kad
jūs gydytės nuo mano draugo, tiktas mėsauv daktaru Indiapolyje, Ind. ir
specialistai mokėsi New York Didžiojo Mokykloje daryt vi-
sokias operacijas ir gydyt pavojin-
gas ligas. Po įėjimo didžio daktar-
iško mokykloje, Dr. Stankus įrengė
savo lozų Sanatorium (namai
ligoninių), kur užlaikyti visokius
ligonius dėl gydymo ir darymo o-
peracijų.
Gydo ligas:
Nuo reumatizmo, skaudėjimo kau-
liu, stemni, kaulų, pečių, nuo visokių
kraujo ligų, užkrečiamu ligu, už-
krečiamu ir nedideliu viduriu, iš-
bėrimu, niežėjimu ir augimui ant vei-
do ir kūno visokių spuogų, deder-
vinių ir siliškinių plaukų, galvos
skaudėjimo, širdies, inkstų, nervų
ligas, neuralgiją, drebulį, ena-
rių, greitą apykytę, negalėjimą miegoti ir išpaatinties, greito palaimo, sunki kvė-
pavimo, peršalimo ligas ir nusilpėjimą sveikatos, visokias moterų ligas, aku-
sminius ir nerėgularius mėnesinius (baltųjų) tekėjimus ir gumbo. Darau ope-
racijas ant gyslu, kaulų, nervų, smegenų, moterų ir vyrų gimdantių or-
ganų. Taipgi darau operacijas ant nosies, akių ir gerklės.
PADEKAVONĖS UŽ IŠGYDYMĄ.
Aš Jonas Stankus, 936 Jense st., Kenosha, Wis. įstariai širdingai ačiū
daktarui Ignatui Stankui už išgydymą mano. Dabar prašau Tumsos išgydyti
ir mano draugą Juozapą Stanką, nuo išbėrimo spuogais ant kūno.
Aš Adolis Bogdanas, P. O. Box 55, Puzos, Pa., pasakyti už tave, kad
jūs gydytės nuo mano draugo, tiktas mėsauv daktaru Indiapolyje, Ind. ir
specialistai mokėsi New York Didžiojo Mokykloje daryt vi-
sokias operacijas ir gydyt pavojin-
gas ligas. Po įėjimo didžio daktar-
iško mokykloje, Dr. Stankus įrengė
savo lozų Sanatorium (namai
ligoninių), kur užlaikyti visokius
ligonius dėl gydymo ir darymo o-
peracijų.
Gydo ligas:
Nuo reumatizmo, skaudėjimo kau-
liu, stemni, kaulų, pečių, nuo visokių
kraujo ligų, užkrečiamu ligu, už-
krečiamu ir nedideliu viduriu, iš-
bėrimu, niežėjimu ir augimui ant vei-
do ir kūno visokių spuogų, deder-
vinių ir siliškinių plaukų, galvos
skaudėjimo, širdies, inkstų, nervų
ligas, neuralgiją, drebulį, ena-
rių, greitą apykytę, negalėjimą miegoti ir išpaatinties, greito palaimo, sunki kvė-
pavimo, peršalimo ligas ir nusilpėjimą sveikatos, visokias moterų ligas, aku-
sminius ir nerėgularius mėnesinius (baltųjų) tekėjimus ir gumbo. Darau ope-
racijas ant gyslu, kaulų, nervų, smegenų, moterų ir vyrų gimdantių or-
ganų. Taipgi darau operacijas ant nosies, akių ir gerklės.
PADEKAVONĖS UŽ IŠGYDYMĄ.
Aš Jonas Stankus, 936 Jense st., Kenosha, Wis. įstariai širdingai ačiū
daktarui Ignatui Stankui už išgydymą mano. Dabar prašau Tumsos išgydyti
ir mano draugą Juozapą Stanką, nuo išbėrimo spuogais ant kūno.
Aš Adolis Bogdanas, P. O. Box 55, Puzos, Pa., pasakyti už tave, kad
jūs gydytės nuo mano draugo, tiktas mėsauv daktaru Indiapolyje, Ind. ir
specialistai mokėsi New York Didžiojo Mokykloje daryt vi-
sokias operacijas ir gydyt pavojin-
gas ligas. Po įėjimo didžio daktar-
iško mokykloje, Dr. Stankus įrengė
savo lozų Sanatorium (namai
ligoninių), kur užlaikyti visokius
ligonius dėl gydymo ir darymo o-
peracijų.
Gydo ligas:
Nuo reumatizmo, skaudėjimo kau-
liu, stemni, kaulų, pečių, nuo visokių
kraujo ligų, užkrečiamu ligu, už-
krečiamu ir nedideliu viduriu, iš-
bėrimu, niežėjimu ir augimui ant vei-
do ir kūno visokių spuogų, deder-
vinių ir siliškinių plaukų, galvos
skaudėjimo, širdies, inkstų, nervų
ligas, neuralgiją, drebulį, ena-
rių, greitą apykytę, negalėjimą miegoti ir išpaatinties, greito palaimo, sunki kvė-
pavimo, peršalimo ligas ir nusilpėjimą sveikatos, visokias moterų ligas, aku-
sminius ir nerėgularius mėnesinius (baltųjų) tekėjimus ir gumbo. Darau ope-
racijas ant gyslu, kaulų, nervų, smegenų, moterų ir vyrų gimdantių or-
ganų. Taipgi darau operacijas ant nosies, akių ir gerklės.
PADEKAVONĖS UŽ IŠGYDYMĄ.
Aš Jonas Stankus, 936 Jense st., Kenosha, Wis. įstariai širdingai ačiū
daktarui Ignatui Stankui už išgydymą mano. Dabar prašau Tumsos išgydyti
ir mano draugą Juozapą Stanką, nuo išbėrimo spuogais ant kūno.
Aš Adolis Bogdanas, P. O. Box 55, Puzos, Pa., pasakyti už tave, kad
jūs gydytės nuo mano draugo, tiktas mėsauv daktaru Indiapolyje, Ind. ir
specialistai mokėsi New York Didžiojo Mokykloje daryt vi-
sokias operacijas ir gydyt pavojin-
gas ligas. Po įėjimo didžio daktar-
iško mokykloje, Dr. Stankus įrengė
savo lozų Sanatorium (namai
ligoninių), kur užlaikyti visokius
ligonius dėl gydymo ir darymo o-
peracijų.
Gydo ligas:
Nuo reumatizmo, skaudėjimo kau-
liu, stemni, kaulų, pečių, nuo visokių
kraujo ligų, užkrečiamu ligu, už-
krečiamu ir nedideliu viduriu, iš-
bėrimu, niežėjimu ir augimui ant vei-
do ir kūno visokių spuogų, deder-
vinių ir siliškinių plaukų, galvos
skaudėjimo, širdies, inkstų, nervų
ligas, neuralgiją, drebulį, ena-
rių, greitą apykytę, negalėjimą miegoti ir išpaatinties, greito palaimo, sunki kvė-
pavimo, peršalimo ligas ir nusilpėjimą sveikatos, visokias moterų ligas, aku-
sminius ir nerėgularius mėnesinius (baltųjų) tekėjimus ir gumbo. Darau ope-
racijas ant gyslu, kaulų, nervų, smegenų, moterų ir vyrų gimdantių or-
ganų. Taipgi darau operacijas ant nosies, akių ir gerklės.
PADEKAVONĖS UŽ IŠGYDYMĄ.
Aš Jonas Stankus, 936 Jense st., Kenosha, Wis. įstariai širdingai ačiū
daktarui Ignatui Stankui už išgydymą mano. Dabar prašau Tumsos išgydyti
ir mano draugą Juozapą Stanką, nuo išbėrimo spuogais ant kūno.
Aš Adolis Bogdanas, P. O. Box 55, Puzos, Pa., pasakyti už tave, kad
jūs gydytės nuo mano draugo, tiktas mėsauv daktaru Indiapolyje, Ind. ir
specialistai mokėsi New York Didžiojo Mokykloje daryt vi-
sokias operacijas ir gydyt pavojin-
gas ligas. Po įėjimo didžio daktar-
iško mokykloje, Dr. Stankus įrengė
savo lozų Sanatorium (namai
ligoninių), kur užlaikyti visokius
ligonius dėl gydymo ir darymo o-
peracijų.
Gydo ligas:
Nuo reumatizmo, skaudėjimo kau-
liu, stemni, kaulų, pečių, nuo visokių
kraujo ligų, užkrečiamu ligu, už-
krečiamu ir nedideliu viduriu, iš-
bėrimu, niežėjimu ir augimui ant vei-
do ir kūno visokių spuogų, deder-
vinių ir siliškinių plaukų, galvos
skaudėjimo, širdies, inkstų, nervų
ligas, neuralgiją, drebulį, ena-
rių, greitą apykytę, negalėjimą miegoti ir išpaatinties, greito palaimo, sunki kvė-
pavimo, peršalimo ligas ir nusilpėjimą sveikatos, visokias moterų ligas, aku-
sminius ir nerėgularius mėnesinius (baltųjų) tekėjimus ir gumbo. Darau ope-
racijas ant gyslu, kaulų, nervų, smegenų, moterų ir vyrų gimdantių or-
ganų. Taipgi darau operacijas ant nosies, akių ir gerklės.
PADEKAVONĖS UŽ IŠGYDYMĄ.
Aš Jonas Stankus, 936 Jense st., Kenosha, Wis. įstariai širdingai ačiū
daktarui Ignatui Stankui už išgydymą mano. Dabar prašau Tumsos išgydyti
ir mano draugą Juozapą Stanką, nuo išbėrimo spuogais ant kūno.
Aš Adolis Bogdanas, P. O. Box 55, Puzos, Pa., pasakyti už tave, kad
jūs gydytės nuo mano draugo, tiktas mėsauv daktaru Indiapolyje, Ind. ir
specialistai mokėsi New York Didžiojo Mokykloje daryt vi-
sokias operacijas ir gydyt pavojin-
gas ligas. Po įėjimo didžio daktar-
iško mokykloje, Dr. Stankus įrengė
savo lozų Sanatorium (namai
ligoninių), kur užlaikyti visokius
ligonius dėl gydymo ir darymo o-
peracijų.
Gydo ligas:
Nuo reumatizmo, skaudėjimo kau-
liu, stemni, kaulų, pečių, nuo visokių
kraujo ligų, užkrečiamu ligu, už-
krečiamu ir nedideliu viduriu, iš-
bėrimu, niežėjimu ir augimui ant vei-
do ir kūno visokių spuogų, deder-
vinių ir siliškinių plaukų, galvos
skaudėjimo, širdies, inkstų, nervų
ligas, neuralgiją, drebulį, ena-
rių, greitą apykytę, negalėjimą miegoti ir išpaatinties, greito palaimo, sunki kvė-
pavimo, peršalimo ligas ir nusilpėjimą sveikatos, visokias moterų ligas, aku-
sminius ir nerėgularius mėnesinius (baltųjų) tekėjimus ir gumbo. Darau ope-
racijas ant gyslu, kaulų, nervų, smegenų, moterų ir vyrų gimdantių or-
ganų. Taipgi darau operacijas ant nosies, akių ir gerklės.
PADEKAVONĖS UŽ IŠGYDYMĄ.
Aš Jonas Stankus, 936 Jense st., Kenosha, Wis. įstariai širdingai ačiū
daktarui Ignatui Stankui už išgydymą mano. Dabar prašau Tumsos išgydyti
ir mano draugą Juozapą Stanką, nuo išbėrimo spuogais ant kūno.
A